

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Regele Ferdinand 64-66
Telefon: 20-61.

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

CLUJ, 1937. VI. ÉVFOLYAM
AUGUSZTUS 21. Szombat
191. SZÁM.

Tatarescu kormánya a köztisztviselői fizetéseknek 20-25 százalékkal való felemelését tervezi

A költségvetési többlet-bevétel már augusztus elsejétől lehetővé teszi a köztisztviselői fizetések felemelését

(BUCURESTI.) A Timpul jelentése szerint, Tatarescu miniszterelnök és a vezetése alatt álló kormány azzal a tervvel foglalkozik, hogy

felemeli a köztisztviselők fizetéseit.

A fizetésjavítást kormánykörök megítélése szerint

az élelmiszerek és a többi elsőrendű közszükségleti cikkek árában az utóbbi időben észlelhető nagyarányú drágulás teszi szükségessé.

A kormány terve szerint a köztisztviselői fizetéseket

általánosságban 20—25 százalékkal emelnék fel.

A fizetés felemelésére az állami inkasszó általános javulása és a költségvetési felesleg, bevételi többlet lehetőséget is nyújt. A köztisztviselő fizetések 20—25 százalékos felemeléséhez.

Antonescu pénzügyminiszter is hozzájárulását adta

és a fizetésemelést, — a lap kormánykörökből származó értesülése szerint, — a folyó évi augusztus elsejétől visszamenőleg élveznek a köztisztviselők.

Nem lesz komolyabb következménye a csehszlovák-portugál diplomáciai kapcsolatok megszakításának

A diplomáciai affér a világsajtó tükrében - A szicíliai olasz hadgyakorlatok jelentősége - Borzalmas részletek a távolkeleti harcokból - Még mindig féltékenyben van a kínai seregek a japánokkal szemben

Rbbentropp londoni német nagykövet váratlanul Berlinbe repült

Visszafoglalták a rommá lőtt Brunetét a köztársaságilag

(LONDON.) (Reuter.) A világpolitika legnagyobb európai szenzációja kétségkívül a portugál-csehszlovák diplomáciai viszony megszakítása, amire tekintettel a portugál belügyminisztérium néhány nappal ezelőtt kelt rendeletére, számítani lehetett. Ebben a rendeletben a belügyi kormányzat ugyanis kiutasító végzést hozott a portugáliai csehszlovák állampolgárokat illetően, anélkül azonban, hogy ezt bármily formában megindokolta volna. Feltűnő volt, hogy abban az időben Prága ez ellen az eljárás ellen semmilyen formában nem tiltakozott, amiből arra lehetett következtetni, hogy az indokkal nagyon is tisztában volt. Mégis, hogy ez a tény nem keltett nagyobb feltűnést, azt a közben elmérgesedett távolkeleti helyzettel és a jelentősebb problémák felbukkanásával lehet magyarázni. A diplomáciai viszony megszakítása, illetve a prágai portugál ügyvivő visszahívása talán emiatt hatott bombaként az európai közvélemény előtt és első pillanatban senki sem tudott kellő magyarázatot adni. Minden kétséget eloszlatott azonban a kérdés illetőleg a portugál hivatalos nyilatkozat, mely így hangzik:

Portugália kormánya a legnagyobb sajnálattal tapasztalta, hogy a csehszlovák gyárakban megrendelt hadianyagokat, melyek elszállításra készen állanak és kizárólag a portugál hadsereg felszerelésére szolgálnak, a prágai kormány nem engedte kiszállítani. Az engedély sürgetésére a felelős vezetők, ugymint Benes köztársasági elnök és Krofta külügyminiszter urak kitérő és ellentmondó válaszokat adtak és olyan indokokat hoztak fel, melyek a létrejött és minden körülmények között betartandó szerződésekkel ellentétben állanak. Ezzel az eljárással szemben Portugália, mely nem nézheti tétlenül, hogy hadserege lépést ne tartasson a modern hadiszerek beszerzése tekintetében más hatalmakkal, kénytelen retorzióval élni és ennek dokumentálásaképpen igénybe vette azt az egyetlen rendelkezésére álló eszközt,

melyet ily esetekben alkalmazni lehet: a diplomáciai viszony megszakítását. Ezt annál is inkább, mert a portugál kormány tudatában van annak, hogy Csehszlovákia részéről ez az eljárás egy harmadik hatalom befolyásának eredménye, mely spanyolországi terveivel kapcsolatosan szívesen látja az ilyetemeszü akadályok mesterséges felidézését.

A portugál lépést a londoni délutáni sajtó igen nagy jelentőségűnek mondja és különösképpen hangsúlyozza a hivatalos jelentés azon részét, mely egy harmadik hatalom befolyásáról tesz említést. Ez a hatalom — írja az Evening Standard — mindenki tudja, nem más, mint a Szovjet, mely a spanyol polgárháborúból kifolyólag a legélesebb ellentétben áll Portugáliával. A viszony elmérgesedése a benemavatózási konferencián kezdődött és különösen nagymérvű lett akkor, amikor Portugália a spanyol-portugál határ nemzetközi ellenőrzését beszüntette. Ezek után, ha ily határozottan említeni nem

is lehet, de könnyen feltehető, hogy a csehszlovák kormány csak azért, nehogy a szállítandó fegyverek a Franco frakció kezeibe kerüljenek és hogy fegyverbarátjának, Moszkvának, kedvezzen, egyszerűen megtagadta a kivitel engedélyezését.

Az eljárás helyessége mindenestre vitatható, mert ha a prágai kormány feltételezte, hogy a fegyverek Francoé lesznek nem kellett volna a megrendelést engednie és a szerződést ellenjegyeznie.

— fejezi be a lap. A Giornale d'Italia férfias, egyenes és egyetlen célravezetőnek jelzi a portugál kormány lépését és hasonlóan írják a berlini esti lapok is. A francia sajtó szerint nagyon is átlátszó Lisszabon magatartása. A Populaire véleménye az, hogy a megrendelt nagymennyiségű hadianyag eleve Francoé volt szánva. Tudni véli, hogy az egész akciót Gil Robbles, az új nemzeti spanyol kormány kismélt külügyminisztere indította meg és dr. Salazar ellenjegyezte. Csehszlovákia tehát nem tett egyebet, mint becsületesen betartotta azt a semlegességi elvet, amire kötelezte magát. A Matin szerint nemzetközi bonyodalom az ügyből nem lesz. Tulságosan távolfekvők az államok és sokkal jobban el van foglalva a világ egyéb problémákkal, mintsem fölös jelentőséget tulajdonítsanak ennek. A jobboldali sajtó már más állásponton van, mert a Liberté azt írja, hogy Csehszlovákia magatartása egyenesen provokációt jelent, de jelenti Moszkva befolyásának új állomását is. Talán ez az a bizonyos, minden eszközökkel keresztül hajtott morális segítség, — mondja a lap, — amit Sztalin a valenciai követnek multnapi, kétórás kihallgatása alkalmával megígért. Feltűnő, hogy a prágai kormány hivatalosan még nem foglalt tegnap estig állást az ügyben. A sajtó azonban hangoztatja, hogy Csehszlovákia kénytelen volt megtagadni a kiszállítási engedélyt, mert különben megszegte volna a semlegességet.

Változatlan heveséssel és kegyetlenséggel folyik a küzdelem a két sárka testvérnemzet csapatai között

(SANGHAI.) (Reuter.) A befutó jelentések szerint a küzdelem mindkét frontszakaszon hallatlan elkeseredettséggel és kegyetlenséggel folyik. A hadviselő felek, melyek a harcot a szárazföldön és a levegőben egyaránt fokozzák, vajmi kevés kiméletet tanúsítanak a polgári lakossággal szemben, úgy hogy — amennyiben az Exchange Telegraph híreinek hitelt lehet adni — az áldozatok száma asszonyokban, gyermekekben és harc képtelen polgári elemekben majdnem kétszerese a katonáinak. Jellemző a minden tekintet nélküli öldöklésre a következő két eset. A japán csapatok a sanghaji engedményes terület és a kínai rész között csupán egy hidat tartanak nyitva a lakosság menekülése számára. Ezen a hidon, melyet különben időnkint tűz alá vesznek, kétségbeesett jelenetek játszódnak le. A pánikszzerűen menekülő felnőttek ugyanis tekintet nélkül a hasonló sorsú gyermekekre, valósággal keresztülgázolnak rajtuk és az akadály

lyozzák őket, egyszerűen a vízbe dobják a kicsinyeket. Sanghai uccáin — írja a lap — ezrével szaladgálnak az apát és anyát elvesztett síró apróságok, kik között kegyetlenül arat a légi bombák alakjában megjelenő halál. Hasonló kegyetlenséggel folytatják a harcot az északi pályaudvar környékén állomásozó kínai csapatok, melyeknek nehéz tüzérése különösen a kikötő felé

menekülő, védtelen japán lakosságot lövi és minden igyekezetével azon van, hogy megakadályozza a menekülést jelentő behajózást.

Ennek a kiméletlen harcmódnak tudható be, hogy a wangpungi kikötőben már két menekültekkel teljes japán hajót súlyoztak el és ennek az akciónak halálos áldozatai számban megközelítik a 3000-et. A nagyhatalmak, melyek követségeik útján ezekről az állapotokról informálva vannak, a további fehér veszteségek elkerülése végett most sorban adják ki az evakuálást sürgető rendelkezéseiket. Az angol állampolgárok menekítése már 48 órával ezelőtt megkezdődött. Az elszállítottak száma meghaladja a Daily Telegraph jelentése szerint a 4000 embert. Ezeket a kikötőben horgonyzó angol hadihajók Hongkongba viszik. Ily irányban már Páris is intézkedett. Tegnap megkezdődött az evakuálás a francia területeken is, melynek szükségessége a francia körök véleménye szerint rendkívül felháborító. Az igazam érthető is, mert Sanghai francia lakosságának számát illetően a hatodik legnagyobb francia város és az idegen terület legszebb palotái és uccasorai mind francia kezekben vannak. Az olasz kormány a már utban levő „Lepanto“ gőzösön kívül most újabb két cirkálót küldött a kínai vizekre és hasonlóan intézkedett a Harmadik Birodalom is, mely szintén három hadihajót rendelt a wangpungi kikötőbe. A leghatározottabb rendelkezést azonban Washington adta ki. Az amerikai külügyi hivatal ugyanis generálisan rendelkezett és felszólította a kínai ügyvivőjét, hogy a Mennyei Birodalom területén élő, mintegy 13.000 főnyi amerikai lakosságot, tekintet nélkül tartózkodási helyére, haza kell szállítani. Ennek a rendelkezésnek eredményeképpen a kínai vizeken állomásozó USA flotta parancsnoka Yarnell tengernagy mind a 39 hadihajóját a kikötőkbe rendelte, hogy az elszállítást minél gyorsabban lehetővé tegye. Ettől függetlenül tovább folynak a nagyhatalmak csapatszallításai is. Anglia a koncessziós részre felvívó csapattestek megnevezésére határozta el magát és ezért Singapore és Honkong tengerész csapatainak jórészt utnak indította. Amerika további 4000 főnyi sorkatonaságot hajózott be Manillában kínai rendeltetéssel és Franciaország Sanghaiból indította utnak helyőrsége felé. Magának a koncessziós területnek katonai megerősítése is lázasan folynak. Mindenütt homokszák torlaszok és drótsővénye kemelkednek és a megkésztetett légharító legénység

kiméletlen tüzelésbe kezd, mihelyt az engedményes rész felett repülőgép jelenik meg.

A Domei hírszolgálati iroda jelentése szerint, a francia légharítók egy kínai gépet, mely bombákat dobott a francia részre, lelőttek. Ez a hír azonban, tekintettel arra, hogy a francia ügyvivőség nem erősítette meg, fenntartással fogadandó el. A közös angol, amerikai és francia fegyverszüneti javaslatra még sem a japán, sem a kínai kormányok nem adtak választ. A Havas véleménye az, hogy Kína nem hajlandó jelenlegi előnyét feladni és a japánoknak lehetővé tenni, hogy megerősítsék létszámukat és Japán azért nem válaszol, mert nem akarja gyengeségét ily formában elárulni. Tegnap különben a válaszadást az angol ügyvivő mindkét helyen megsűrgette.

Legújabbak a kínai frontokról

(LONDON.) (Reuters.) Az angol kormány minden diplomáciai készségét latba veti, hogy Amerika és Franciaországgal egyetértőleg a fegyverszünetet Sanghainál a tárgyaló felek között kierőszakolja. A Foreign Office ugyanis azt reméli, hogy ez esetben meglehet-

ne indítani újlag a diplomáciai tárgyalásokat az egész konfliktus elsimítására is. Mindenesetre kedvező jelnek veszik azt, hogy az általános mozgósítási rendelet az előző híradásokkal ellentétben, egyik fél részéről sem jelentek meg.

(SANGHAI.) (Reuters.) A Sanghai körül összevont kínai csapatok létszámát 50.000 emberre becsülik, míg a japán haderő létszáma a tegnap délután befutott erősítésekkel együtt nem tesz ki többet 12.000-nél.

(TOKIO.) (Reuters.) A japán légi flotta bombázta Csapeit, Paotingfut és a nankaii kínai hadállásokat és mindenütt igen nagy veszteséget okozott az ellenfélnek. Igen hatásos agyutüz-akciót indított a wangpungi japán flotta is, mely különösen újfajta légi torpedóval okozott igen nagy károkat.

(NANKING.) (Reuters.) A kínai nagy fal menti japán támadások a kínai tüzéréség tüzeiben mindenütt megtorpan-
tak. A Kwantung sereg most Mandzsukuóból igyekszik Kalgan felé előnyomulni, de a három legújabb harc-
badobott kínai divízió minden ezirányú kísérletet megüszit.

(TIENSIN.) (Reuters.) A japán lakosság kínai támadástól félve tömegesen menekül az engedményes területekre, melyeknek befogadó képessége lassan kimerül. Emiatt a hadvezetőség elrendelte a japán asszonyok és gyermekek menekítését.

(NANKING.) (Reuters.) A japán légi haderők ismétlenül és sikertelenül bombázták Hangcsaut, Nansiangot és Kwangteht. A támadás nem tartott sokáig, mert a légharítók sikeresen szállítottak szembe velük. Két japán gépet lelőttek.

(TOKIO.) (Reuters.) Eredményes légitámadást hajtott végre a japán légi flotta 24 gépből álló raja Nanking ellen, ahol az egyik löportornyot sikerült levegőbe roptatni és támaszpontjára visszarepülnie anélkül, hogy egyetlen gép megsérült volna.

(SANGHAI.) (Reuters.) A megerősített japán szárazföldi haderőnek sikerült át-
karoló mozdulattal az északi pályaud-
var környékén állomásozó kínai csapattestek mögé kerülni. Ebből kifolyólag a tegnap esti órákban heves és még ismeretlen kimenetelű harc indult meg.

(LONDON.) (Reuters.) A sanghaini angol konzulátus jelentése szerint, a kínai

Váratlanul megszakította skóciai nyaralását és Berlinbe repült Ribbentropp német nagykövet

(BERLIN.) (Reuters.) Ribbentropp harmadik birodalmi londoni követ váratlanul megszakította skóciai nyaralását, Berlinbe repült. Német külügyi körök ezzel kapcsolatban hangsúlyozzák, hogy

a hazatérésnek politikai jelentősége nincs, mindössze azt célozza, hogy a követ hátralevő szabadságát hazai földön akarja eltölteni. Ezzel szemben tény az, hogy Ribbentropp megérkezése után azonnal felkereste a külügyi hivatalt és Mackensen államtitkárral hosszabb megbeszélést folytatott.

Már csak 37 kilométerre Santanderől

(HENDAYE.) (Reuters.) Franco tábornok csapatai tegnap tovább folytatták előnyomulásukat Santander irányában s a négy oldalról támadó haderők 35 falat foglaltak el.

Az ellenfél szemmel láthatólag sehol sem tanúsít komolyabb ellenállást

és a Havasiroda véleménye szerint

azt a látszatot kelti, mintha a baloldaliak az egész biscayai frontot feladni akarnák. Ennek a könnyű hadisikernek igen nagymennyiségű fegyver, lőszer és egyéb harci-
eszköz zsákmánya van. Sant Magdalenánál egydül 54 tank, két meg-
rongált, de könnyen javítható repülőgép, 37 ágyú, 8200 kézfegyver és mintegy másfélmillió gyalogsági-
munició jutott a nemzetiek kezére. Foglyokban is nagyszámu a zsákmány.

Eddig az új offenzíva megindítása óta a magukat önként megadóak száma több mint 6000-re tehető.

haderőknek sikerült a japán arcvonalat tankjaik és motorizált útegeik igénybe-
vételével áttörni és az ellenfél balsár-
nyát veszélyeztetett helyzetbe juttatni.

(SANGHAI.) (Reuters.) A koncessziós területekre egyre tarthatatlanabb lesz a helyzet. Több, mint 200 ezer menekült szorult össze ugyanis ezen a részen, úgy hogy az élemezés és a rendtartás egyre nehezebbé válik. Alig akadályozhatók meg a nagyobb szabású kilengések, melyeknek következtében több üzletet kifosztottak és több japán menekült megölték. Az egyesített haderők parancsnoksága most statáriumot hirdetett ki és elrendelte a szigorított zárórást.

(PÁRIS.) (Reuters.) A francia lapok tudósítójának jelentése szerint egyre kevesebb a remény arra, hogy a kínaiakat rá lehessen venni Sanghai bizonyos részeinek semlegesítésére, mert a nankin-
gi kormány véleménye szerint, ez a kínai felségjogok megsértését jelenti.

(HONGKONG.) (Reuters.) Most beérkezett jelentések szerint Hongkongban kétésgyűlölő kolerajárvány lépett fel. A halálos áldozatok száma meghaladja már most is a százat. A lakosságon a járvány miatt pánikszertű félelem vett erőt, amit nem csökkent az orvosi bizottság azon erőfeszítése sem, hogy a járványnak oltással vegye elejét. Az angol hatóságok a járvány miatt elrendelték, hogy a sanghaini menekülteket ne szállítsák Hongkongba, hanem tovább vigyék Singaporeba.

(PÁRIS.) (Reuters.) A Párisi Soir tudósítójának jelentése szerint a sanghaini hadműveletek bizonyos mértékig holtpontra jutottak és addig komoly eredményekre egyik fél sem számíthat, míg megfelelő erősítést nem kap. A japánok állítólag 50.000 embert várnak a vitatott városba, míg a kínaiak 200 ezerre akarják növelni a szákasznál haderejüket.

(NANKING.) (Reuters.) A közép kínai kormány hadügyminisztériuma felszólította az európai nagyhatalmak követ-
seit, hogy intézkedjenek, miszerint hajóik a kikötőkben legalább 5 mérföld nyire tartsák magukat távol a japán hajóktól, különben nem vállalhatnak ép-
ségükért felelősséget.

(PÁRIS.) (Reuters.) A francia fővárosból jelentik, hogy Nankingban forradalom tört ki, melynek beláthatatlan következményei lehetnek. Mivel további értesítés nem érkezett, a hírt fentartással kell fogadni.

Barcelona bombázása

(ST. JEAN DE LUZ.) (Reuters.) A nemzeti hajóhad tegnap a délutáni órákban megjelent Barcelona előtt és sikerrel bombázta a kikötőt és annak erődtékeit. Magára a városra nem adott le lövéseket és így a halálos áldozatok száma is csekély, mindössze két matróz, kik éppen kirakódás közben szenvedtek halálos sérüléseket.

Összehívták mára a valenciai parlamentet

(VALENCIA.) (Reuters.) A Negrin-kormány mára összehívta a parlamentet melyen azonban, tekintettel a sok emigránsra, minden valószínűség szerint alig fog megjelenni 25-nél több képviselő. Az ülésen résztvesz Azana államfő is.

Pánik Santanderben

(BILBAO.) (Reuters.) A nemzeti légi haderők 25 gépe tegnap nagyszabású légitámadást hajtott végre Santanderben, ahol a lakosság között igen nagy rémületet keltett és nagy veszteséget okozott. A halálos áldozatok száma, ide érkeztet jelentések szerint, meghaladja a 280-at.

Visszafoglalták a köztársaságiak a rommá lőtt Brunetét

(HENDAYE.) (Reuters.) A köztársasági haderők Valenciából érkezett hírek szerint tegnap meglepetésszerűen végre hajtott támadás után visszafoglalták a rommá lőtt Brunete városkát. A sikert köztársasági körökben az ujonnan visszahelyezett Miaja tábornoknak tulajdonítják.

Moszkvai cáfolat

(MOSZKVA.) A Havas ügynökség tudósítójának jelentése szerint az állítás, mintha Csehszlovákia az orosz szov-

jet ösztönzésére tagadta volna meg, hogy fegyvereket ad el és szállít Portugáliának, teljesen alaptalan. Moszkvai politikai körökben a leghatározottabban megcáfolták ezt a hírt. Diplomáciai körökben egyébként Csehszlovákia és Portugália diplomáciai kapcsolatának megszakítása általános feltűnést keltett.

A fölényes és optimista Anglia

(LONDON.) A Reuter jelentése szerint az angol kormány Csehszlovákia és Portugália diplomáciai kapcsolatának megszakítását nem tekinti olyan jellegűnek, amely sürgős beavatkozást igényelne. Anglia reméli, hogy a két állam kormánya kölcsönösen engedékenyebb álláspontra fog helyezkedni és kapcsolatokat megint szívélyesre, barátságosra fordul.

Német vádák a franciák ellen

(BERLIN.) „Nem szállít ágyut csak barátainak“, ez a címe annak az élehangú cikknek, amelyben a Berliner Tageblatt beszámol Csehszlovákia és Portugália diplomáciai viszonyának megszakításáról. A lap azt állítja, hogy Prágában

francia befolyás érvényesül és ez a befolyás készítette Csehszlovákiát arra, hogy megtagadja Portugália részére a fegyver megrendelések szállítását.

— Kétségtelen, — fejezi be cikkét a Berliner Tageblatt, — hogy Csehszlovákia a fegyverszállítványokat egy másik front részére tartja fent, elsősorban a kommunista Spanyolország frontja részére.

A többi német lapok is azzal vádolják a csehszlovák kormányt, hogy spanyolországi kommunista barátainak befolyása alatt áll és ők akadályozták meg, hogy Csehszlovákia utba indítsa Portugália részére a megrendelt fegyverszállítványokat. Csehszlovákia hadi ipara és fegyvergyárai teljes felkészültséggel csak a bolsevisták részére termelnek, — fejezik be élehangú cikkeiket a német lapok.

A szicíliai hadgyakorlatok és Mussolini beszédének jelentősége a nemzetközi sajtóban

(LONDON.) (Reuters.) A nemzetközi sajtót a szicíliai olasz hadgyakorlatok és Mussolini ma délutáni palermói beszéde foglalkoztatják. A nagy világlapok katonai szakértői megállapítják, hogy a szicíliai hadgyakorlatoknak különös jelentőségük van. Bebizonyítást nyert ugyanis, hogy a

jövő háborújában a repülőgépeknek igen nagy szerepük lesz, miért is biztosra vehető, hogy ezen a téren óriási verseny fog megindulni felszerelés tekintetében a nagyhatalmak között.

Különösen azokról a hatalmakról van szó, melyeknek tengerpartjaik vannak, mert a szicíliai gyakorlatok be igazolták, hogy partra tenni csapattesteket csak akkor lehet, ha a megtámadottnak nincs léghadereje. Egy jól felszerelt, jól kiképzett és vállalkozó szellemű légiraj igénybevétele esetén azonban lehetetlen vízmentes területeket megszállani. Az is beigazolást nyert, hogy az olasz léghaderő a maga gépenkénti 2000 kilógrammos megterhelésével valóban emberfeletti teljesítményt végzett, mert messzefekvő támaszpontjairól is úgy ellátta a védelmi szolgálatot, mintha bázisa közvetlen a megtámadott terület mellett lett volna. Ezzel a léghaderővel és kitűnő pilótáival mindenkinél számolni kell, aki a Földközi tenger vidékén esetleg támadásra gondolna,

— írja a Daily Telegraph — mert az olasz hadvezetőség valóban csodát művelt. Hasonlóan ír az angolon kívül a francia, német és a semleges sajtó is. A Giornale d'Italia szerint

Italia most mutatta meg, hogy mit jelent az olasz haderő a barát és az ellenfél számára,

Ezt az erőt azonban nem akarja másra, mint a béke megőrzésére használni. Aki azonban nem a békét akarja és veszélybe sodorja a világot, számolhat Itália hadseregével és légiflottájával.

(Folytatása a 7-ik oldalon.)

Szorgalmasan folynak az előkészületek a Magyar Párt sepsiszentgyörgyi nagygyűlésére

A nagygyűlésen és a szakosztályi üléseken megvitatják a magyar nemzeti kisebbség összes időszerű és sorsdöntő kérdéseit

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Az Országos Magyar Párt elnöki tanácsa és parlamenti csoportja gondos munkával készít elő a Sepsiszentgyörgyön szeptember 4-én megtartandó nagygyűlést, amelyen a párt vezetői és a parlamenti csoport tagjai nemcsak be fognak számolni a legutóbbi években kifejtett tevékenységükről, munkálkodásairól, de amelynek az is lesz a feladata, hogy a Romániában élő magyar kisebbség sorsdöntő kérdéseiben határozott és méltó álláspontot foglaljon el. A Magyar Párt vezetősége az ország minden magyar lakta vidékéről felvonultatja a háromszéki megyeszékhelyre a párttagozatok képviselőit és kiküldötteit, előreláthatólag tehát nagy tömeg fog megjelenni a nagygyűlésen, amely érdekkel fogja hallgatni a különböző beszámolókat.

Az elnöki tanács megállapította a kisebbségi, közigazgatási és közművelődési szakosztályok üléseinek anyagát is, amely a párt hivatalos jelentése szerint

„kiterjed a magyarságot érintő összes időszerű kérdésekre”.

Nem ismerjük közelebbről és mert nem hozták még nyilvánosságra, nem is ismerhetjük sem a nagygyűlést, sem az egyes szakosztályok pontos tárgysorozatát, de kétségtelen, hogy a romániai magyarság olyan határozatokat vár a sepsiszentgyörgyi nagygyűléstől, amelyek alkalmasak lesznek az itt élő magyar nemzeti kisebbség sorozatos sérelmeinek gyökeres orvoslására és nehéz életsorsának megkönnyítésére.

A kritika joga

A marosvásárhelyi nagygyűlés óta teljes három esztendő telt el és ez az aránylag rövid idő sok keserű tapasztalattal gazdagította a magyar nemzeti kisebbséget és sok bizakodása, reménye maradt teljesítetlenül. A magyar köztisztviselők és alkalmazottak egész tömege maradt időközben kenyértelenül, a kisebbségi kulturintézmények egész sorozatát érték súlyos sérelmek, és sok olyan intézkedést fogantatosítottak, amelyek nem a magyar kisebbség érdekeit szolgálták. Ezek a tények fokozták a lelkek mélyén szunnyadó elégedetlenséget és

a belső leszámolás szükségességét érezték ki.

Önként vetődik tehát fel a kérdés: mi a teendője a Magyar Párt vezetőinek a jelenlegi helyzetben és körülmények között, milyen intézkedéseket kívánnak tenni a magyar nemzeti kisebbség sorsának és helyzetének megjavítása érdekében? A közel kétféle romániai magyar kisebbség nyílt és egyenes választ vár ezekre a súlyos kérdésekre és ezért előzi meg szokatlanul élénk érdeklődés a sepsiszentgyörgyi nagygyűlést, amelyen a párt vezetői számot kívánnak adni arról,

hogyan sáfárcodtak a gondjaikra bizott romániai magyarság politikai, gazdasági és kulturális javai-
val?

Távol áll tőlünk az egységbontásnak még a gondolata is, mert a mindent átfogó összetartásra a mai időkben az eddiginél is fokozottabb mértékben van szükség, de

az egység fogalma még nem jelentheti a kritika jogának halálát,

hanem az összes magyar kisebbségi alkotó erők összefogását. Intő példaként kell szolgálnia a Magyar Párt vezetői és a romániai magyarság egyeteme előtt a romániai szászok széthúzása, széttárgoltsága, akiknek évszázados, hagyományos egységét bontotta meg a

belső pártvillongás. De az egység, a nemzeti közösségbe való tartozás kötelező átérezése kidomborítása mellett is nyíltan szembe kell nézni a tényekkel és keresni kell azokat az okokat, amelyek a Magyar Párt és a magyar kisebbség legutóbbi politikai sikertelenségeit előidézték? Meg kell vizsgálni, mi okozta a kolozsmegyei választások sajnálatos eredményét, miért nem tudta

elérni a Magyar Párt még a 20 százalékos arányszámot sem és milyen körülmények magyarázzák meg a biharmegyei választások verszegénységét, amely annál feltűnőbb, mert itt a hatalmi eszközök túlzott igénybevételét sem alkalmazták, mert a Magyar Párt a kormánypárttal közösen indult a választási küzdelemben.

Mi lesz az új magyar nemzedékkel?

És meg kell nyílt becsületességgel vizsgálni azt a kérdést is: mi lesz az új magyar nemzedék, a magyarság jövő vezetőinek megfelelő kiképzésével, az utánpótlással? A magyarság, amely állandó, súlyos vérvesztéssel kénytelen elszemvedni, nem nélkülözheti a hivatott, az elméletileg és gyakorlatilag is megfelelő módon felkészült új vezetőket. A kétféle magyarság nem elégedhet meg azzal, hogy néhány kiválasztott fiatal segítenek, támogatnak, de a természetes szellemi kiválasztódásra nem nyújtanak megfelelő alkalmat. Gondolni kell arra, hogy néhány év múlva általános őrsváltásra kerül a sor, a természet megváltoztatatlan tör-

vényei érvényesülni fognak és a magyar népkisebbség vezetését új, friss erők kell átvegyék.

A Magyar Párt kisebbségi szakosztályának legutóbb Kolozsváron megtartott ülésén dr. Jakabffy Elemér felkért hat, az új nemzedékhez tartozó értelmiséget, hogy a sepsiszentgyörgyi nagygyűléssel kapcsolatos szakosztályi ülésen tartsanak előadásokat. Ezzel kívánta bizonyítani, hogy az erdélyi magyarság rendelkezik a jövő komoly reményeivel. És most mégis az történik, hogy Sepsiszentgyörgyön a kisebbségi szakosztály gyűlésein mások lesznek az előadók, mint akiket Jakabffy Elemér felkért.

A lelkek megbékülése szükséges

A sepsiszentgyörgyi nagygyűlést meg kell előznie a lelkek általános megbékülésének és olyan egyetértést, az összefogás érzésének olyan mélysége kell kialakuljon, amely a hozandó határozatoknak megadja komoly jelentőségét, súlyát és a magyar kisebbség nagy tömegében szunnyadó elégedetlenséget véglegesen eloszlassa. Hisszük, hogy dr. gróf Bethlen Györgyöt, a Magyar

Párt elnökét, dr. Gyárfás Elemért és a párt többi vezetőit is, valamint a parlamenti csoport tagjait is élénken foglalkoztatják ezek a kérdések és célra vezető intézkedésekkel biztosítják azt, hogy a sepsiszentgyörgyi nagygyűlésen, a sorsdöntő pillanatokban a magyarság osztatlanul, egységesen álljon az öntudatos népi jogok védelmi vonalába.

Select Mozgó! Ma rendkívüli premier
Drummond, a mesterdetektív
Izgalmos kalandordráma, főszerepekben:
Ray Milland, Heather Angel, Reginald Denny

Csak tehetősebb betegektől kérnek honoráriumot a klinikán -- mondja dr. Munteanu tanársegéd

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Középkorú, sápadtarcú asszony jelent meg szerkesztőségünkben és meglehetősen súlyos vádakat hangoztatott a Regala uccai gyermekgyógyászati klinika vezetősége ellen. Elmondotta, hogy Goldstücker Viktorné, Filipescu ucca 13. szám alatti lakos, férje munkanélküli és már hosszú ideje nyomorban színlődnek. Néhány nappal ezelőtt hétéves gyermekük bálhuruzban meghágnapodott. Erre felment a helybeli gyermekgyógyászati klinikára, hogy a csecsemőt orvosi kezelésben részesítsék. Itt azonban, miután megkérdezték, hogy a tanárral, vagy pedig az asszisztens orvosokkal akarja-e megvizsgáltatni, azt a választ adták, hogy várjon, majd kétórás várakoztatás után kijelentették,

hogy csak 200 lej lefizetése ellenében lehet szó erről. Állítása szerint hasonló eset történt Löb Jenő tordai lakossal is.

Lapunk munkatársa ezzel kapcsolatban a gyermek-klinikán felkereste dr. Munteanu tanársegédet, aki a professzor távollétében a következő felvilágosítást adta az esetről:

— Mint minden állami klinikán, a szegény betegeket nálunk is díjmentesen vizsgálják meg. Csúpan azoktól veszünk el valóban minimális orvosi honoráriumot, akik nem tudják kellőképpen igazolni, hogy nincs kereseti forrásuk, illetve jövedelmük. A szóbanforgó eset nem történt meg, azaz Goldstückernek megkérdeztük, hogy gyermekét a tanárral, vagy pedig az asszisz-

tenssel akarja-e megvizsgáltatni. Erre az asszony a tanár különleges orvosi segítségét kérte, amiért természetesen bizonyos csekély vizsgálati díjat igényelünk. Miután az asszony ezt nem volt hajlandó teljesíteni, az asszisztensek iránt bizalmatlanságot tanúsított és felajánlott szolgálatunkat elutasította — eltávozott. Tehát a jelzett állítások egyáltalán nem felelnek meg a valóságnak s amint mondtam, ha csekély összegeket a tehetősebb betegektől elfogadunk, mindez a klinika fenntartási alapjául szolgál — fejezte be nyilatkozatát dr. Munteanu tanársegéd.

Leközlöttük a panaszt, de az audiatort et altera pars elve alapján meghallgattuk a másik felet is. Minden bizonyos valami véletlen félreértésen alapszik a gyermekekért aggódó anya súlyos vádaskodása s így hisszük és reméljük, hogy a tanársegéd megnyugtató nyilatkozata eloszlat minden felhőt ebben a kényes ügyben.

Szicília sem a tenger, sem a szárazföld felől nem támadható meg

(PALERMO.) Mussolini tegnap értekezletre hívta össze az olasz hadsereg vezető tisztjeit, akik részt vettek a legutóbbi olaszországi, illetve szicíliai hadgyakorlatokon. A duce megállapítása szerint a szicíliai hadgyakorlat bebizonyította, hogy Szicília sem a tengerrel, sem pedig a szárazföldről nem támadható meg az elfoglalás reményében egyetlen haderő részéről sem. Szicília továbbra is Olaszország tengeri és légi támpontja marad és fontossága Olaszország részére elvitathatatlan. Mussolini végül a legteljesebb elismerés hangján emlékezett meg a hadgyakorlatokon résztvevő olasz hadsereg tisztjeinek és katonáinak teljesítményéről.

Miről ismerhetők fel a hamisított kölcsönkötvények?

(BUCURESTI.) A közadósságok pénz tárából felfedezett csalással kapcsolatosan a vizsgálat eddig azt állapította meg, hogy különösen 20.000 lej névértékű kötvényeket hamisítottak nagyobb mennyiségben. A hamisított kölcsönkötvények azonban könnyen felismerhetők arról, hogy nem tüntetik fel a „Socec nyomda” impresszióját, a kötvényeken „Calinescu” aláírása hamisított és folytatódik egész a 10.000 sorszámmal. Azok a kölcsönkötvények tehát, amelyek 9581—10.000 sorszámuak, legalább is gyanúsak. A hamisított kölcsönkötvények arról is felismerhetők, hogy a 31. számú szelvényen a kis keretbe foglalt kereszt kívül maradt a kereten. Ezekről a szembeötlő jelekről könnyen felismerhetők a hamisított kötvények, a vásárlók tehát kellő figyelem mellett elkerülhetik károsodásukat.

— Taggyűlést tart a Népkisebbségi Ujságírószervezet kolozsvári csoportja. 108—1937. sz. A Romániai Népkisebbségi Ujságírószervezet kolozsvári csoportja 1937. augusztus 29-én, vasárnap délelőtt 11 órakor, az Ujságíró Klub helyiségében, Str. Jorga 1. szám alatt taggyűlést tart, amelyre a csoport tagjait van szerencsénk tisztelettel meghívni és a tárgysorozatot fontosságára való tekintettel a személyes megjelenésre felkérni. Tárgysorozat: 1. Beszámoló az augusztus 8-án Nagyváradon megtartott elnöki tanácsülés határozatairól. 2. Jóléti alapok további kiépítése. 3. Beszámoló a tordai üdülőház alapja javára rendezett ujságíró mulatságról. 4. Tagfelvételek. 5. Esetleges indítványok, amelyek a taggyűlés előtt legalább 8 nappal írásban nyújtandók be a titkársághoz. Cluj-Kolozsvár, 1937. augusztus 18. Kartási tisztelettel: Szász Endre sk., a helyi csoport elnöke, karádi Nagy Lajos sk., szervezeti titkár.

1000 pár cipőt minden számban hal-
latlan olcsó árban kiárusítunk.

EL-KA

cipőüzlet. Calea Regele Ferdinand No. 16.

Ita: EDWARD BULWED

68.

— Hétre jár.
— Csak? Akkor jó. Nagyon drága az időm.
— Kipihente magát? Itt hozok egy kis frissítőt.

Beadtam az orvosságot. Egyideig behunytt szemmel pihent utána. Ezalatt kopogtak az ajtón. Amy átnyújtotta tálcán a forró bulyont.

Margrave felült ágyában és néhány kanállal evett. Látszott rajta, hogy fárasztja ez is. De arcszíne élénkebb lett és hangja is erőteljesebben csengett. Lámpát gyújtottam, mert már sötétedni kezdett és odaültem ágya mellé.

— Hallgasson meg türelmesen — kezdte Margrave — és ne szakítson félbe. Kevés az időm és sok a mondandóm. Tudja, hogy életem célja, megtalálni az ifjúságot, amely leküzdje a halált is. Ez a szer nem mese. Indus tudósok ismerik és használják is. Aleppóban bukkantam egy ilyen bölcs emberre egyszer.

— Oh! — tört ki belőlem a csodálkozás.

— Min csodálkozik?

— Majd megmondom később. Csak folytassa!

— Biztosíthatom, hogy magamon kipróbáltam az esszenciát és élveztem hatását. De az, aki átadott néhány cseppet szeréből, meghalt, mielőtt titkát rám bízhatta volna. És ez az első kísérlet csak arra volt jó, hogy életem pisálkoló mécsesét új erőre lobbantsa. Nem adott többet a csodaszerből. Később megint Aleppóba utaztam, hogy tovább kutassak az ifjúság után. Véletlenül megismerkedtem egy dervissel, aki szintén ismerte ezt a szert. Attól az öreg industól kapta, aki rajtam is végzett kísérletet.

Nem álltam meg tovább.

— A tudóst Harunnak hívták és maga a gyilkosa. Maga pedig Louis Grayle! — mondtam erővel hangon.

— Én nem vagyok gyilkos és Louis Grayle nem hagyta rám nevét. Kérem, ne szakítson félbe! Ráter később kérdéseket intézni hozzám! — kért a beteg, elhaló hangon. — Mikor megtudtam, hogy a dervis ismeri az elixír titkát, sőt neki is van belőle, könyörögtem, hogy adjon egy adaggal. De a nyomorult nem merte megkockáztatni. Félt, hogy másodszor rossz hatással lesz rám. Hiába biztattam, nem használt. Felajánlтам egész vagyonom, hogy adja el nekem a szert, hiszen meggyőződtem volna belőle a legrövidebb idő alatt. Meg is ígérte, hogy átadja és megbeszéltem egy találkát. De a gazember megszökött előző éjjel. Természetesen üldözőbe vettem. Ő gyalog ment, én kocsin. Nem lehetett olyan nagy a távolság közöttünk. Csakugyan betértem egy kunyhóba, ahol azt mondták, hogy alig egy órával azelőtt érkezett oda. Megnéztem a kunyhó belsejét. Egy sötét sarokban valami összegubbasztott, rongyokba burkolt alakot láttam. Örömmel rohantam oda. Azt hittem, alszik. Hozzányulok, hogy kikutassam ruháját és ekkor egy mérges kigyó dugja ki fejét a rongyokból.

(Folytatjuk.)

— Szemleutrá indult a Földközi tengeri angol flotta. Londenből jelentik: A Földközi tengeren horgonyzó angol hadiflotta parancsot kapott, hogy azonnal induljon hosszabb szemleutrára. Az angol hadiflotta Alexandria, Haifa, Bayruht, Szaloniki, Splitt és Velence kikötőjét fogja érinteni szemleutja során.

Sport

Augusztus 29.-én kezdődnek és november 28.-án érnek véget az A. liga mérkőzései

(BUCURESTI.) A nemzeti labdarugóbajnokság intéző bizottsága az A-liga mérkőzéseit a következőképpen sorolta ki:

I. CSOPORT. Augusztus 29.: Unirea-Tricolor—DUIG Bucurestiben, AMTE—Phoenix Aradon, Jiul—NAC Petrozsényben, Kinizsi—FC Rapid Temesváron, Olimpia—Victoria Szatmáron.

Szeptember 12.: NAC—FC Rapid Nagyváradon, DUIG—Victoria Brailaban, Olimpia—Unirea Tricolor Szatmáron, Jiul—AMTE Petrozsényben, Phoenix—Kinizsi Nagybanján.

Szeptember 19.: FC Rapid—Unirea-Tricolor Bucurestiben, AMTE—DUIG Aradon, Victoria—Phoenix Kolozsváron, Kinizsi—NAC Temesváron, Jiul—Olimpia Petrozsényben.

Szeptember 26.: Unirea-Tricolor—NAC Bucurestiben, AMTE—Kinizsi Aradon, Phoenix—Rapid Nagybanján, Olimpia—DUIG Szatmáron, Victoria—Jiul Kolozsváron.

Október 17.: FC Rapid—Olimpia Bucurestiben, AMTE—Victoria Aradon, DUIG—Kinizsi Brailaban, Phoenix—NAC Nagybanján, Jiul—Unirea-Tricolor Petrozsényben.

Október 20.: FC Rapid—Victoria Bucurestiben, NAC—AMTE Nagyváradon, Phoenix—Olimpia Nagybanján, Jiul—DUIG Petrozsényben.

Október 26.: Unirea-Tricolor—Kinizsi Bucurestiben.

Október 31.: FC Rapid—Jiul Bucurestiben, AMTE—Unirea-Tricolor Aradon, NAC Olimpia Nagyváradon, Victoria—Kinizsi Kolozsváron, DUIG—Phoenix Brailaban.

November 7.: Unirea-Tricolor—Phoenix Bucurestiben, Victoria—NAC Kolozsváron, Olimpia—AMTE Szatmáron, DUIG—Rapid Brailaban, Kinizsi—Jiul Temesváron.

November 21.: FC Rapid—AMTE Bucurestiben, Kinizsi—Olimpia Temesváron, NAC—DUIG Nagyváradon, Phoenix—Jiul Nagybanján.

November 28.: Victoria—Unirea-Tricolor

Kolozsváron.

II. CSOPORT. Augusztus 29.: Juventus—Gloria Bucurestiben, Universitatea—Sp. Studentesc Kolozsváron, Crisana—Venus Nagyváradon, Vulturii—Ripensia Lugoson, Dragos Voda—ACFR Cernautiban.

Szeptember 5.: Gloria—ACFR Aradon, Crisana—Universitatea Nagyváradon.

Szeptember 12.: Ripensia—Venus Temesváron, Universitatea—Juventus Kolozsváron, Gloria—Sp. Studentescu Aradon, Dragos Voda—Vulturii Cernautiban, ACFR—Crisana Brassóban.

Szeptember 19.: Sp. Studentesc—Ripensia Bucurestiben, Crisana—Gloria Nagyváradon, Vulturii—Juventus Lugoson, ACFR—Venus Brassóban, Dragos Voda—Universitatea Cernautiban.

Szeptember 26.: Venus—Sp. Studentesc Bucurestiben, Juventus—Crisana Bucurestiben, Ripensia—Dragos Voda Temesváron, Vulturii—Universitatea Lugoson.

Október 17.: Venus—Universitatea Bucurestiben, Ripensia—Gloria Temesváron, Dragos Voda—Sp. Studentesc Cernautiban, ACFR—Juventus Brassóban, Crisana—Vulturii Nagyváradon.

Október 24.: Sp. Studentesc—Juventus Bucurestiben, Ripensia—Crisana Temesváron, Gloria—Vulturii Aradon, Universitatea—ACFR Kolozsváron.

Október 26.: Venus—Dragos Voda Bucurestiben.

Október 31.: Sp. Studentesc—ACFR Bucurestiben, Dragos Voda—Gloria Cernautiban, Ripensia—Juventus Temesváron, Vulturii—Venus Lugoson.

November 7.: Venus—Juventus Bucurestiben, Crisana—Dragos Voda Nagyváradon, ACFR—Ripensia Brassóban, Gloria—Universitatea Aradon.

November 21.: Juventus—Dragos Voda Bucurestiben, Vulturii—ACFR Lugoson, Universitatea—Ripensia Kolozsváron.

November 28.: Venus—Gloria Bucurestiben, Sp. Studentesc—Crisana Bucurestiben.

130 versenyző az országos atlétikai bajnokságokon

(BUCURESTI.) Románia 1937. évi atlétikai bajnokságait szombat és vasárnap rendezik meg, melyekre 130 atléta nevezett be. 100 m-en 24, 200 m-en 18, 400 m-en 18, 800 m-en 22, 1500 m-en 23, 5000 méteren 23, 10 km-es 20, 110 m-es gáton 11, 400 m-es gáton 10, távolugrásban 18, magasugrásban 21, rudugrásban 11, hármas-

ugrásban 15, diszkoszvetésben 19, görög diszkoszvetésben 16, gerelyben 12, súlylökésben 16, kalapácsvetésben 2 az indulók száma. Kolozsvárról a KAC 16, a Soimii 2 atlétát küld a bajnoki versenyekre. Tekintettel versenyzőink nagyszerű formájára, több új rekord várható a kétnapos bajnoki küzdelmekben.

Bombaprogram Bukarestben

(BUCURESTI.) A fővárosnak szombaton, vasárnap és kedden kitűnő labdarugó programja lesz, melynek részletei a következők:

Szombat: FC Rapid—Admira Bécs, bíró Ceauoreanu, Ripensia—Austria Bécs, bíró Xifandó.

Vasárnap: Ripensia—Admira, bíró T. Iliescu, Venus—Austria, bíró C. Radulescu.

Kedd: Venus—Admira, bíró M. Petrescu, FC Rapid—Ripensia, bíró Ghitescu.

Ismét nincs beutazási engedély...

(BUDAPEST.) Hirt adtunk arról, hogy a temesvári sportkörök vasárnapra mérkőzésre kötötték le a magyar B. ökölvívócsapatot. Ez a találkozás azonban nem valósul meg, mert a magyar ökölvívók mai napig sem kapták meg a beutazási engedélyt és így a viadalt lemondták.

Lemondott a válogató bizottság elnöke

(BUCURESTI.) Dr. Juga Liviu, a labdarugószövetség válogatóbizottságának elnöke tegnap bejelentette dr. Tilea elnöknek, hogy lemond tisztviseléséről. Dr. Juga lemondásának oka egyelőre ismeretlen.

A magyar hölgyuszók tovább vezetnek az Ausztria elleni mérkőzésen

(BUDAPEST.) A magyar-osztrák hölgyuszóversenyen tegnap a műugrást tartották meg a következő eredménnyel: 1 Stan-

dinger osztrák 98,5 ponttal, 2 Kracher osztrák, 3 László magyar. A második verseny nap után is a magyarok vezetnek 21:15 pontarányban.

(KLAGENFURTH.) A több osztrák valógatott játékkal megerősített helyi kézilabdacsapat tegnap 11:6 (5:4) arányban győzte le Budapestet csapatát.

A Horthy-Kupában ma lesz az utolsó forduló, melyen, mint jelentettük, a magyar csapat ellenfele a francia együttes lesz. A mérkőzés rádióközvetítése este 7 órakor kezdődik.

HÖCKERT, a berlini olimpia 5000 m-es finn bajnoka, szombaton Budapesten szerepel, ahol a nagyszerű magyar futóval: Szabó Miklóssal fog versenyezni.

(PÖRTSCHACH.) A nemzetközi teniszverseny női egyesét a magyar Paksyné nyerte meg, a férfiegyesben a cseh Cejnar győzött, aki a döntőben 6:2, 6:4, 2:6, 6:4 arányban verte a magyar Szigetit.

TURISTASÁG

Társas autókirándulást Nagymedvesére (Udvarhely megye), szombaton este 9 órakor dr. Kiss Elek unit. theol. tanár villájához. Jelentkezni lehet 23-áig, hétfő estig. Bővebb felvilágosítások Kiss Dénesnél, az Unitárius Kollégiumban szerezhetők be.

A KMSC kerékpáros szakosztálya kirándulást rendez a tordai hasadékhöz 22-én vasárnap reggel 6 órai indulással. Gyülekedés a Reg. Maria 11. sz. alatti klubhelyiség előtt. Gyakorlott kerékpáros vendégeket szívesen látnak vendégül. Turavezető: Pászka Vilmos.

Az „Echo” turista szakosztálya 22-én,

vasárnap kirándulást rendez a kiskapusi menedékházhoz. Indulás reggel 8-kor. Jelentkezni a Cal. Marechal Foch alatti klub helyiségben.

( ) Gulyásnap a Bükk-erdőben. A Magyar Dolgozók Szövetsége kolozsvári kultursportja az elhalasztott jótékony célú gulyásnapot most vasárnap, augusztus hó 22-én rendezi meg a Bükk-erdőben, az autóbussz végállomás szomszédságában. A népiünnepély délelőtt 10 órakor kezdődik s táborni tüzeltéssel éjfélkor ér véget. Vendégeket szívesen lát a rendezőség.

Társaság

( ) Az „Orpheus” dal-, zene- és műkedvelő egyesület ezúton értesíti rendes tagjait, hogy augusztus hó 19-étől kezdve működését megkezdi és kéri a tagokat, szíveskedjenek minél számosabban megjelenni rendes egyleti helyiségükben, Rezik zenekonzervatóriumban, Piața Carolina 1. szám, I. emelet, 19-én este pont fél 9 órakor. Beiratkozásra új tagokat is szívesen látunk. Az elnökség.

Rádió

SZOMBAT, augusztus 21.

Bucuresti. 6,30: Torna, vidám zene, lemezek, orvosi tanácsadó, szakelőadás, hírek. 13: Déli zene, hírek, időjelzés. 13,10: Rádiózenekar. 14,10: Hírek. 15: Hírek. 19: Katonazene. 20,20: Marinescu Moreanu Mária énekel. 20,50: Híres énekesek lemezei.

Budapest I. 7,45: Torna, hanglemezek, éltrend. 11: Hírek. 11,20: Felolvasás. 11,45: Előadás. 13,05: Szalonzene. 17,15: Mesék. 17,45: Hírek. 18: Rádiózenekar. 19,30: Cigányzene. 19,30: Előadás. 20: Ének zongora kísérettel. 20,30: Elbeszélés. 21: Tarka est közvetítése az Állatkertből. 22,15: Hírek. 23,35: Beszélgetés amerikai magyarokkal. 24: Tánclémezek. 1,05: Hírek.

Budapest II. 17,15: Hanglemezek. 19,25: Ének zongorakísérettel. 20: Mezőgazdasági felőra. 21,10: Hírek.

Bécs. 8,10: Lemezek. 11,50: Parasztné lemezek. 13: Szórakoztató zene. 16,15: Citerazene. 17,25: Lemezek.

Deutschlandsender. 13: Könnyű zene. 16,10: Lemezek. 17: Szerelmi dalok zenével. 19: Könnyű zene. 20: Rádiózenekar.

Varsó. 7,30: Lemezek. 13,25: Mandolinzenekar. 17,30: Könnyű zene. 18,30: Olasz dalok. 19,15: Tiroli dalok lemezek.

A tigris az óvodában

Hátborzongató jelenet színhelye volt a napokban az egyik palermói óvoda, de szerencsére nem történt semmi komolyabb baj. A városban előadást tart már napok óta egy vándorcirkusz, amelynek állatseregletéből éjszaka folyamán elszabadult egy hatalmas királytigris. A gyönyörű fenevad reggel felé észrevételül beállított a város végén levő óvodába, amelynek hatalmas kertjében vidáman játszadoztak a kisgyermek. A királytigris odament, de mivel a gyermekeknek fogalmuk sem volt arról, hogy milyen veszedelem fenyegeti őket, nyugodtan tovább játszottak, nyilván ennek tulajdonítható, hogy a tigris nem támadta meg őket, hanem leült és békésen figyelte a játszadozó gyermekeket. Közben szerencsére nyomára akadtak a cirkusz emberei a tigrisnek és sikerült visszaterelni ketrecébe.

— Egy londoni vállalatnál kötelező a cipőváltás. Egy londoni vállalat üdvös módszert talált ki, hogy alkalmazottait az ottani különösen erős influenzajárványoktól megvédje. Minden munkásuk cipőt vált, mielőtt belép a munkahelyiségbe. Nedvesebb időben a harisnyaváltás is kötelező. Munkaidő alatt a lábbeli szárad, munka után szárazon és melegen kapják vissza a holmit, tehát hazamenet nem fázhatnak meg olyan könnyen. A vállalat statisztikája azt mutatja, hogy ez az eljárás hathatós védekezés a járvány ellen. Persze gondolni kell arra is, hogy egyébként is higiénikus viszonyok közt élnek az ottani munkások. Nem biztos, hogy mindenütt ilyen jól bevalának a dolog.

Intés és dicséret

Lapjelentések közlik, hogy a közoktatásiügyi minisztérium most zárta le az idei érettségi vizsgálatok eredményéről szóló jelentések kimutatásba-foglalását. Ez alkalommal megállapították, hogy egyes középiskolákban elég gyengének bizonyult az évvégi eredmény, főleg pedig az érettségi-vizsgálatok nem zártak kielégítő sikerrel. Eppen ezért a közoktatásiügyi miniszter az érdekelt intézeteknek a sikernek, illetve a sikertelenségnek megfelelően intést, vagy dicsérő levelet küldött. A lapíradások azt nem közlik, hogy ezek az intések, vagy dicsérek részletekbenemenően mit tartalmaznak. De egészen bizonyos, hogy ezt a kérdést egyszerű intéssel, vagy dicséréssel megsemmisíthetjük. Először is az intézetek igazgatóságait nem lehet teljes mértékben felelőssé tenni, a tanszemélyzettel együtt, a vizsgák ilyen vagy olyan sikeréért, vagy sikertelenségéért. A tanárok arról igazán nem tehetnek, ha esetleg időnként gyengébb és selejtesebb növendékanyag kerül a kezeik alá. Aztán a mai tanítás és vizsgáztatási rendszernek is igen sok súlyos hibája, gyakorlati fogyatékosága van. A tanítási anyag túlságosan nagy. A középiskolába járó diákoknak olyan óriási ismeretanyagot kell évről-évre megbírázni, hogy bizony minden tanuló számára nagyon is komoly és súlyos feladatot jelent ez. A gazdasági válság szintén kétségtelenül kihatással van a nevelési eredményekre. A diákok legtöbbjének szülei szegények és nem tudnak, de nem is tudhatnak megfelelőképpen gondoskodni arról, hogy gyermekeiknek minden szükséges tanítási kellék, könyv, iskolaszék, tandíj, ellátási díj stb. pontosan és hiánytalanul rendelkezésre álljon. Pedig az sem mellőzhető szempont ennél a kérdésnél. Aztán a vizsgáztatási módszerekben is sok volna a reformra szoruló. Nem a legjobb megoldás például az, mikor az érettségizőknek olyan vizsgáztató bizottságok elé kell állniuk, amelyek nem ismerik a diák képességeit, szorgalmát s amelyek éppen azért, mert a tanuló a vizsgán először találkozik a bizottság tagjaival, ez a tény akaratlanul is idegességet, lámpalázt, izgalmat vált ki belőle. Mindez aligha segítheti elő a felelés sikerességét. Emellett a tanítási módszerekben is mutatkoznak jelentős hibák, amelyekről nemcsak a laikusok, hanem maguk a szakemberek, a hivatott nevelők is sokat és sokszor vitáznak, sürgetve a reformjukat.

Amikor tehát a siker és sikertelenség felett mondanak a leghivatottabb tanügyi főhatóságok véleményét, amikor intést, vagy dicséretet osztanak ki, akkor gondolniuk kell ezekre a szempontokra is. Gondolniuk kell mindezekre és gondolkodniuk arról, hogy amikor a vizsgaeredményeket számbaveszik, vegyék egyúttal számba azokat a körülményeket is, amelyek között ma a vizsgák lebonyolítását nyernek. Igyekezzenek tehát a lehetőségek határai között az iskolai módszerek és tanítási rendszerek hibáit is orvosolni s ezzel megadni a lehetőséget a tanároknak és növendékeknek egyaránt, hogy semmiféle nehézséggel és akadállyal ne kényserüljenek többé megküzdni. Mert ha ez az okos és céltudatos reformintézkedés, amelyet tanügyi körök is sürgetnek, megtörténik, ha a tanítási rendszer minden tekintetben igazodik a tényleges kívánalmakhoz, akkor bizonyára kevesebb lesz majd az elbukott diákok száma, kevesebb alkalom nyílik arra, hogy a minisztérium intézeteket, a tanítási eredmény sikertelensége miatt meginteni kényszerüljön, viszont ezzel szemben sokkal több lehetőség adódik az intézetek és a tanári személyzet sikereinek elismerésére, a dicséretre.

Ennek pedig mindenki csak örülni fog: a tanár, a tanulók és a szülők egyaránt.

— A francia légiflotta hadgyakorlatai. Párisból jelentik: A francia légihaderő nagyszabású hadgyakorlatai tegnap Bordeaux, Mompellier, Toulouse környékén megkezdődött. A hadgyakorlatokat a francia légi haderő vezérkari főnöke irányítja.

Heves vetélkedés indult meg a Londonban elhunyt Gáll János székelynábob félmilliárdos örökségeért

A nagyszebeni Gáll Annáról azt igyekeznek bebizonyítani, hogy csak névrokona az elhunyt Gáll János és nincs jogcíme az örökségre. Gáll Rebeka fővárosi asszony azt állítja, hogy elsősorban ő illeti az örökség.

(BUCURESTI.) A Londonban elhalt székelyföldi származású dúsgazdag Gáll János félmilliárdos örökségeért nagy vetélkedés indult meg az állítólagos örökösök között.

A félmilliárdos örökségre elsőnek — mint megírtuk — Gáll Anna nagyszebeni leány jelentkezett, aki azt igyekezett bizonyítani, hogy vérokonsági alapon őt illeti meg a székely nábob hatalmas hagyatéka. Brailából azonban három Gáll is azt állítja, hogy közeli leszármazottjai az angol fővárosban elhalt milliommosoknak és ők is joggal részesek a hátrahagyott óriási vagyonnak. Gáll György, Gáll Mihály és nőtestvérük Gáll Borbála brailai lakosok reménykednek abban, hogy az óriási örökség közöttük kerül szétosztásra. A három brailai Gáll azt állítja és igyekezik bizonyítani, hogy 14 évvel ezelőtt elhalt édesatyjuk Gáll István, többször említették, hogy dúsgazdag rokona el Angliában, aki 40 évvel ezelőtt Három szék megyéből költözött Londonba.

A brailai Gállok részére egyik brailai bankár nagyjösszegű előleget folyósított, hogy beszerezhesék a szükséges igazoló iratokat és bebizonyíthassák azt az állításukat, hogy az a Gáll Anna, aki tényleg jogosult volna az örökség egy részére és aki nőtestvére volt az ő édesapjuknak, Gáll Istvánnak, már évekkal ezelőtt meghalt, a nagyszebeni Gáll Annának tehát nincsen semmi jogcíme és igénye az örökségben való részesedésre, mert nem egyenes leszármazottja, sőt még csak nem is vérokona, hanem csak névrokona a Londonban elhunyt székely milliommosnak.

A brailai Gállok állítása szerint a nagyszebeni Gáll Anna már csak azért sem lehet rokonságban az örökhagyóval, mert a nagyszebeni nő mindössze 24—25 éves, Gáll János viszont 40 évvel ezelőtt költözött el Sepsiszentgyörgyről Londonba és így a nagyszebeni Gáll Anna nem is ismerhette a kivándorolt székely nábobot, nem is tudhatott létezéséről, akinek örökségére most igényt tart.

UJABB IGÉNYLŐ JELENTKEZIK AZ ÖRÖKSÉGRE

A helyzetet még bonyolultabbá teszi az a körülmény, hogy Bukarestben új örökségigénylő jelentkezett. A fővárosban, a Cal. Victoriei 68. szám alatt lakó

Desliuné, született Gáll Rebeka megjelent az angol követségen és bejelentette, hogy neki van első sorban igénye Gáll János félmilliárdos vagyonára, mert ő még közelebbi rokona az elhunyt Gáll Jánosnak, mint a brailai Gállok.

Desliuné megbízta Stravache fővárosi ügyvédet, hogy jogigényét az angol követségnél hivatalosan is képviselje és a háromszék megyei hatóságoktól szerezzék be szükséges igazoló iratokat.

A félmilliárdlejes örökségért tehát nagy harc és vetélkedés indult meg a Gáll családnevek között és a beszerzendő hivatalos iratok felülvizsgálása és ellenőrzése után lesz csak módjában az angol hatóságoknak, illetve a bukaresti angol követségnek véglegesen dönteni arról a fogas kérdésről: kit illet meg tulajdonképpen és jog szerint a Londonban elhunyt Gáll János félmilliárdos öröksége?

Bár a váltóóvások száma emelkedett, mégis megállapítható a hitelélet felélénkülése

értékben,

(BUCURESTI.) Decusora Emil az igazságügyminisztérium statisztikai osztályának igazgatója összeállította a hivatalos kimutatást a folyó év első felében Romániában megóvatolt váltók számáról és összegéről. A kimutatás szerint

Erdélyben, Bánátnban, Körösvidéken és Máramarosban a folyó év második negyedében tehát április-június hónapokban összesen 2405 váltót óvatoltak meg, 28.9981.258 lej

	I. évnegyed váltó sz.	Váltók össz.	II. évnegyed váltó sz.	Váltók össz.
A régikirályságban	70.58	73.014.557	7895	87.662.398
Erdélyben	2156	21.300.272	2405	28.981.258
Besszarábiában	852	5.142.782	960	4.215.826
Bukovinében	298	1.936.810	519	3.252.161
Összesen:	10.364	101.394.421	11779	124.111.643

FIGYELEM!

A VENUS—HUNGÁRIA és a LAZIO—FERENCVAROS mérkőzések alkalmából jöjjön velünk autóbusszal BUDAPESTRE. Vízum és utlevél nélkül, csupán a fényképes személyazonossági igazolvánnyal.

Indulás szeptember 9-én, vissza-indulás szeptember 14-én.

Az utazás ára: 1200 lej, mely összegben bennefoglaltatnak az összes utikiadások és vámköltségek. Kényelmes autóbusszok állanak az utasok rendelkezésére. Jelentkezni lehet a Piata Unirii autóbusszmegálló nál levő újságkioszkban.

A kimutatásból tehát első szemléletre megállapítható,

hogy a folyó év második negyedében az összes országrészekben lényegesen emelkedett a megóvatolt váltók száma és értéksége.

A váltóóvások számának emelkedését az ipar és kereskedelem jelenlegi helyzetével és az új, megszigorított váltótörvénnyel indokolják.

Kétségtelen, hogy az árucserforgalom, a kereskedelmi ügyletek száma a legutóbbi időben Romániában lényegesen emelkedett, a váltókibocsátás szaporodott, amit igazol az a körülmény,

hogy az állami monopolpénztártól állandó emelkedő mennyiségben vásárolják a váltókat.

A váltóóvások számának emelkedése ellenére mint örömdetes jelenség állapítható meg,

hogy a hitelélet megélénkült, a hitelfolyósítása száma szaporodott

és még megnyugtatóbb jelenség az, hogy a váltóóvások számának emelkedése ellenére

a váltókibocsátók igyekeznek a lejáratkor fizetési kötelezettségüknek eleget tenni.

A váltók lejáratú beváltását már csak azért is eszközlik az adósok, hogy mentesüljenek az új váltótörvény szigorú behajtási következményeitől. Decusora igazgató a váltóóvatolásokról szóló kimutatását részletes jelentés kíséretében az igazságügyminiszter elé terjesztette.

Vasárnap reggel 9 órakor társasgépkocsikon indulnak az Újságíró-nap résztvevői Tordára

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) A kisebbségi újságírók augusztus 22-én, vasárnap Tordán megrendezendő nyári táncmulatsága iránt egyre fokozódó érdeklődés nyilvánul meg. A rendezőség fáradhatatlanul dolgozik a tordai Újságírónap erkölcsi és anyagi sikere érdekében. A mulatság gazdag műsora azáltal bővült, hogy az estélyen fellép Petruca Jonica, a Tordán széles körben ismert és rendkívül népszerű zeneművész, valamint egy kitűnően képzett hegedűművész is. A tordai Újságírónap kolozsvári szereplői, rendezőségének tagjai, a kolozsvári újságírók és családtagjaik és vendégeik augusztus 22-én, vasárnap reggel pontosan 9 órakor indulnak a főposta mögött levő autóbusszállomásra a Radu autóbussztársaság két hatalmas, kényelmes társasgépkocsiján Tordára. A rendezőség lapunk útján is kéri a műsorban szereplőket, valamint a résztvevni szándékozókat, hogy az indulás színhelyén pontos időben jelenjenek meg, mert késésük esetén Tordára való átszállításukról nem tud gondoskodni.

13 vagon forgalomból kivont régi ezüstszázast árvereztet el a pénzügyminisztérium

(BUCURESTI.) Lazeanu Mihály államtitkár elnökletével a pénzügyminisztériumban tegnap árlejtést tartottak a forgalomból kivont régi ezüst százlejes értékesítésére. Az árverésen több külföldi cég képviselője jelent meg és tett ajánlatot a régi ezüstpénzek megvásárlására. Angol, német és francia érdekeltek vettek részt az árverésen, amelyen azonban nem ajánlották fel azt az ellenértéket, amelyet a pénzügyminisztérium a régi százásokért kapni kíván. A legkedvezőbb ajánlatot ugyan a német csoport képviselője tette, de a pénzügyminisztérium még nem döntött, hogy elfogadja-e ezt a legkedvezőbbnek látszó ajánlatot.

A forgalomból kivont pénzek mennyisége egyébként 13 vagon.

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

ARANY ékszerekért, briliánsért, leg-
jobb fizeték. Takarékosági könyvec-
kére kiszolgálók. Rosner, Cal. Regele Fer-
dinand 114. (— 1132)

NEM gondor, hanem szép hullámos és
tartós villanyvondolást már 150 lejűl ké-
sztünk. Minél több víz éri frizuráját, an-
nál hullámosabb lesz. Öröm, boldogság,
szépség egy jó ondolásos tika s mindezt a
NIZZA hölgyfodrászat egy pár óra alatt
meghoozza. Reg. Ferdinand 30. Apostol
gyógyszertár mellett. (— 7103)

50 éven felüli előkelő iparos, ki havi 5000
lej fix és biztos állással rendelkezik, 40 év
körüli, némi ingatlanokkal rendelkező hölgy
ismerettségét keresi komoly házasság cél-
jából. Leveleket „Lelki intelligencia” je-
ligére a kiadóba. (— 9970)

ADÁS-VÉTEL

EZÜSTTÁRGYAK, ékszer, fogak és
drágakövekért legtöbbet fizet Casa Orolo-
gilor, Cluj, Piața Mihai Viteazul 11. (— T 1130)

KOMPLETT modern sötét diófa háló
sürgösen eladó. Str. Paris 34. Farkas asz-
talműhely. (— 9789)

PRIMA Dániel-rendszerű cserépkályhák
eladók. Str. Gojdu 1. (T 1204)

ELADÓ ház hely. (Str. Horea 116.) a javi-
tóbiztosítékban. Érdeklődni a szamos-
falvi fűdópénztárnál. (— 9809)

NŐI kabát és kosztüm olcsón eladó. P.
Unirii 11. II. 3. (— P 4496)

EMIEL új ház nettó 10 százalékos jó-
vedelemmel eladó. Lei 2,000.000. Cim a ki-
adoban. (— 9855)

ELADÓ jó állapotban levő 4 hengeres
nyitott sportkocsi. Megtekinthető Regele
Ferdinand 37. sz. I. emelet, délután 4-7.
(— 9850)

KÉT ház hely eladó vasút közelében. Cim
a kiadoban. (— 9884)

HOSSZU bőrkabátot veszek magas ter-
metre. Ajánlatot árával a kiadóba „Alkal-
mi” jelígre. (— P 4621)

UJ topolya háló eladó. Str. Zorilor 14.
(— 9890)

SZENZÁCIÓSAN olcsó árakban vásárol-
hat „Splendid” áruházban, Piața Mihai Vi-
teazul 14., gyógyszerár mellett. (— 9898)

DIVATOS női gumikabátok megérkeztek
minden színben 380 lejért, Adlerhez, Str.
Regina Maria 18. (— 9906)

53 **DARABÓL** álló komplett 6 szemé-
lyes ezüst evőkészlet olcsón eladó. Megte-
kinthető Iring órásnál, Str. Jorga
2. szám. (— 9914)

MODERN konyhaberendezések készen
kaphatók Str. Bărlan 10. (— 9771)

HASZNÁLT ruhákat veszek és eladok.
Str. Regina Maria 24. (— 9207)

VILÁGCODA! Úvegkészet hat személy-
re, huszonnégy darab, gyönyörű csiszolás-
sal, különféle színekben csak 275 lej. Na-
gyon szép névnap vagy menyasszonyi
ajándék **KEREKES** porcellán csarnok,
Cluj. (— T 1180)

ELADÓ olcsón, jókarban levő hálószoba
Cal. Mator 54. (P 4640)

ÖCSKARUHÁT drágán vesznék, olcsón
eladunk. Str. Memorandului 4. (— P 4639)

KITÜNŐ állapotban levő használt mo-
dern gyermekkosci, párna és takaró eladó.
Érdeklődni Str. Memorandului 12, udvar,
II. emelet balra. (— P 4637)

BUTOROK, ágyterítők, matrácok, tük-
rök eladók Ehrhlingernél. Str. Duca 7.
(— 9973)

VESEK használt bádóg cégtáblákat. Cim
a kiadoban. (9972)

MODERN tele dióháló eladó. Str. Masa-
ryk 3, az udvarban. (— 9950)

TELJESEN új két ablak spaletával együtt
eladó. Ugyanott kerestetik egy összerak-
ható vaságy. Cim a kiadoban. (— 9961)

KERESEK jókarban levő kerékpárt. Ér-
tekezni: Str. Saguna 24., emeleten. (9943)

MEGVÉTELRE keresek pianinot, hasz-
nált, jókarban levőt. Cimeket „Pianino”
jelígre a kiadóba kérek. (9941)

1000 1500 literig üres hordót keresünk.
Arkoși, Str. Fericeire 27. (— 9949)

ALLAST KAPHAT

VASBAN, manikűrben perfekt munkást
mesterekönyvvél keresek. „Allandó” jelí-
gére a kiadóba kérek. (— 9607)

FIATAL fűszerkereskedőség teljes el-
látással azonnal felvétetik. Simon, Str.
Chintaului 11. (— 9830)

EGY perfekt szakácsné azonnal felvéte-
tik. Str. Florilor 19. (9954)

KÖZÉPKORU megbízható főzni tudó
mindenest keresek szeptember 1-ére. Str.
Pietrosă 1. (Jelentkezés délután 2-5-ig.
(— 9852)

JÓLFŐZŐ mindenest bejárónőt azonnal
felvesz „Cukorkakirály”. Piața Unirii 26.
(— 9856)

VARRÓLÁNYOKAT felvesz Rosenfeld
szalon, Cal. Reg. Ferdinand 14, I. emelet.
(— 9916)

KENYÉRELÁRUSITÓ némi garanciá-
val és gyakorlattal kerestetik. Str. Cipa-
riu 24. (9919)

BEJÁRÓNÉT délelőtti takarításra fel-
vesznék. Str. Memorandului 17, az eme-
leten. (9924)

PÉNZTÁROS kisasszonyt felvesznék.
„Vultur” cipőáruház. Calea Reg. Ferdi-
nand 29. (— T 1228)

IRÁSTUDÓ, esetleg árva 13-15 éves
leánykát fűszerüzletbe felvesz Str. Cernău-
ți 44. sz. (— 9889)

TISZTVISELŐNÖT román nyelvtudás-
sal keresek. Ajánlatokat „Könyvelő” jelí-
gére kiadóba. (9959)

EGY hölgyfodrász és manikűrősnő azon-
nal felvétetik fixre. Cal. Regele Ferdinand
137. (9951)

HÖLGYFODRÁSZ feltétlen jó vasondo-
láló felvétetik. Regal. Cal. Reg. Ferdinand
34. (9956)

ROMÁNUL tudó pénztárnokot 20.000 lej
garanciával keresek vidékre azonnali
belépésre. Felsőiskola nem kötelező. Cime-
ket „Vidéki pénztárnok” jelígre a kiadó-
ba. (— v 9971)

JÓLFŐZŐ szakácsné Vadászkiút ven-
deglőbe felvétetik. Str. Andrei Ady 2.
(— P 4636)

EGY vas- és vízondoláló perfekt mun-
kás hölgyfodrász-segéd felvétetik. Lehet
nő is. Gheorgheni. Jelentkezni lehet a
Heltai-féle hölgyfodrászatban. Cluj, Str.
Cipariu 1-a. (9942)

RENTABILIS vállalatához pénzes embert
finanszírozónak 100 ezer lejűl keresek, aki
esetleg könyveim vezetését is vállalja,
nagy kereseti esély, de 6000 lej havi jöve-
delmet biztosítok, a befektetett tőkére 100
százalékos biztosítékot adok, ha az üzlet
nem konvenialna, a tőke bármikor vissza-
vonható. Kérem azokat, akik ilyen üzlet-
re kaphatók, adják le címüket Cal. Reg.
Ferdinand 37. trafikba és felkeresem őket.
(9953)

KÜLÖNFÉLÉK

Télifa öle 960

Konyhafa (bükfa gyertyánfával) 900. Pri-
maria dohánytőzsdében. (— 9925)

RÁDIÓKAT JAVITUNK és cserélünk
Janovitz, Cluj, Calea Reg. Ferdinand 21.
(— T 1177)

RUHATÁRUNKAT bérbe adjuk, Restau-
rant Lucullus R. T. Piața Unirii 31. szám.
(— 9806)

FERTŐZŐ betegséget mindenütt kaphat.
Strandolás után használjon kellemesen il-
latosított „Senlaslo” fertőtlenítő szappant.
(— T 1134)

SZOVÁTÁRA kirándulást rendez a Ro-
mániai Székely Alkalmazottak Társasága
minden szombat este 10 órai indulással.
Részvételi díj 170 lej. Jelentkezni lehet
Str. Ratiu 1, irodahelyiségünkben. (— 9894)

KÖZÉPISKOLAI tanulók — fiuk vagy
lányok — elsőrendű teljes ellátást és gon-
dos szülői felügyeletet kaphatnak uri csa-
ládnál. Kiváratra román és német társal-
gás. Cim a kiadóban. (— v T 1207)

CLUJON, a péntek éjjeli Bucuresti-i ra-
pid II. osztályu kocsi folyosóján egy férfi
terncskó-kabátot találtam. Igazolt tulajdo-
nosa átvetheti. Str. Vasile Lupu 17. (9952)

VENUS—Hungaria mérkőzésre társas
utazás teljes utiköltség vízummal együtt
1200 lej. Indulás szept. 9-én, visszaindulás
szept. 15-én autóbusszal. Bővebb felvilágo-
sítást nyújt a Soltész cukrászda a Maria-
nummal szemben. Cal. Reg. Ferdinand 69.
(9976)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ szeptember 1-re egy parkettes
szoba, elő- és fűdőszobával. Str. Stroescu
6. Értekezni földszint Fenichel mérnök-
nél. (— T 1201)

KIADÓ olcsón szeptember 1-ére szoba,
konyhával és mellékhelyiségekkel, féreg-
mentes új épületben. Autóbusz megálló
mellett. Str. Cicio Pop 102. (— 9853)

KIADÓ orvosi rendelőnek vagy irodának
nagyon alkalmas 2 szoba szeptember 1-re.
Piața Mihai Viteazul 3. (— 9895)

KIADÓ 2 szoba fűdővel, szalonnal, ren-
delőnek, irodának alkalmas, külön 1 szoba
mosdókagylóval, esetleg mindhárom bu-
torozva. Eladó butorok. Calea Regele Fer-
dinand 48. (— 9918)

CSINOSAN butorozott szoba fűdőszoba
használati kiadó. Str. Masaryk 19.
(— T 1225)

NAGYON szép 3 szoba konyha elő és
fűdőszoba, parkettes, azonnalra is kiadó.
Str. Masaryk 44. (— P 4609)

KERTES lakásban két egymásbanyiló
balkonos szoba napos, különbejárattal, ki-
adó. Str. Gelu 26. (— 9892)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba
azonnalra kiadó. Piața Mihai Viteazul 39.
(— 9947)

INTELLIGENS zsidó családnál iskolák
mellett, két leány teljes ellátást kaphat.
Cim a kiadóban. (— 9948)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba
fűdőszobával, valamint kicsi szoba kiadó.
Str. Duca 3, félemelet 4. (P 4838)

KERTES villában egy szoba konyha al-
kovval és mellékhelyiségekkel azonnal ki-
adó. Frissen festve, az emeleten. Str. Eli-
sabeta 32. (— 9963)

LAKAST KERES

HÁROM vagy négyszobás kényelmes la-
kást keresek belvárosban november else-
jére. Cim: Pop, Piața Carolina 3. (— T 1223)

KERESEK kettő szoba komfortos la-
kást vashidtól Marianumig terjedő körzet-
ben október 1-ére. Cimeket: „Kettő szob-
ás” jelígre a kiadóba kérek. (— 9939)

KERESEK szeptember 15-re belvárosban
különbejáratu butorozott szobát, lehetőleg
fűdőszobával. Cimet a kiadóba „9964” je-
lígre kérek. (— 9964)

KÖZPONTBAN üres szobát keresek. Ci-
meket bérösszeg megjelölésével „Jó lakó”
jelígre kérek. (— 9975)

MOZI

MUNKÁS MOZGÓ: Csütörtökön, pénteken,
szombaton, vasárnap 3, 6 és 9 órakor:
Két világszenzáció. I. **A szívek tragé-
diája.** Megható társadalmi dráma. Fő-
szerepben: Barbara Stanwyck, Ewerin
Hooort és Otto Kruger. II. **Rumba.** (A
táncosnő és a torreador.) Az évad leg-
nagyobb revü-filmje. Főszerepekben:
Georg Raft és Carole Lombard. Hely-
árak 10 és 12 plusz 5 lej.

OPERA MOZGÓ: Csütörtöktől premier:
Az álarcos lovas. A cowboy-filmek ki-
rálya. Fősz.: Dick Foran és a csodáló.
Jón: **A garconleány,** Danielle Dar-
rieux.

CAPITOL MOZGÓ: Premier. A mult ár-
nyai. Izgalmas kalandfilm. Fősz.:
Gustav Diesel, Halmay Tibor, Luise
Ulrich, Oscar Sima. Műsor előtt: Uj
világhírűd.

SELECT MOZGÓ: Drummond, a mester-
detektív. Izgalmas detektívdrama, ka-
landokkal. Fősz.: Ray Milland, Hea-
ther Angel, Reginald Denny.

URANIA MOZGÓ: Két szív, egy csók. Ro-
bert Stolz operettje, rendezte Carmine
Gallone. Fősz.: Karl Brisson.

DAVILA MOZGÓ: Botrány az Operában.
Főszerepben: Amerika három leg-
jobb zenébőhóca: Gaucho, Harpo,
Chico.

ROYAL MOZGÓ: I. **A kegyencnő.** Monu-
mentális művészi produkció. Főszere-
pben: Joan Crawford, Robert Tay-
lor, Franchot Tone. Előadások kezde-
te: 3,20; 6,20; 9,30 órakor. II. **A titkos
tudósító.** Bűnügyi történet az alvilág-
ból. Főszerepben Tarzan, a leghire-
sebb rendőrkutya. Előadások kezdete:
5, 8 és 11 órakor. A legújabb Fox
Journal. Nyári helyárak: 15 és 19
plusz 5.

EDISON MOZGÓ: I. **Brodway Melody.**
Fősz.: Jack Benny, E. Powell, Robert
Taylor. — II. **Asew élete.** Orosz kém-
dráma. Fősz.: Fritz Rasp, Olga Cse-
hova, Stolz Hilda. Kezdeté 4 és fél —
12, Szombat, vasárnap 3, 6, 9. Hely-
árak 10 és 15 lej.

— **A világ leghosszabb regénye.** Több
mint tíz éve közli már az egyik nagy
tokiói napilap azt a történetet, amelyet
méltón lehet a világ leghosszabb regé-
nyének nevezni. A lap most közli a
3700-as folytatásokat. A regény eredeti
írója 10 évvel ezelőtt kezdte papír-
vetni s mikor meghalt, új és új szerzők
folytatták. Most végre a lap szerkesz-
tője megunt a regényt és felhívta je-
lenlegi íróját, hogy egy héten belül még
a főhős élete árán is fejezze be a törté-
netet, mert „kezd unalmas lenni”.

— **A feledékenység** netovábbja. Az
egyik belgrádi napilapban a következő
hirdetés jelent meg: — „Felkérem új
háziuramat, akinek a lakbért egy hó-
napra előre kifizettem, közölje velem,
hogy hol lakom, mert új lakásom ucca-
ját és házszámát elfelejtettem. A kapu-
és lakáskulcs nálam van. Vukicevics
Milan gimnáziumi tanár.” Érdekes,
hogy a szórakozott tanár csak akkor
jött rá, hogy elfelejtette új lakáscímét,
amikor régi lakásában végeztek a cso-
magolással a butorszallítók és el akar-
tak indulni az új lakás felé. Nem való-
színű, hogy ezt a feledékenység-rekor-
dot valaki túlszárnyalja.

— **Szégény, amelyet érdemes elvisel-
ni.** Mrs. Allie Rankin 5000 dollár kárté-
ritést kapott az amerikai államtól,
mert ez év márciusában, amikor Mrs.
Rankin a washingtoni képviselőház
ülését hallgatta és közben kiment a fél-
reeső helyre, az ülés leszakadt alatta.
Nem a képviselőházi ülés, hanem a klo-
zetülés. Az indoklásban az van, hogy
Mrs. Rankin-nak azért jár az 5000 dol-
lár, mert a kiáltásokra elősiető és őt
megmentő szolgák Mrs. Rankin szé-
gyenteljes szituációban látták.

— **A Sing-Sing gentlemanja.** Ez a ci-
me a Sing-Sing fegyház hóhéranak, El-
liot Robert „villanyáramlónak.” A hó-
hér elmondta egy riporternek, hogy
minden elíteltet sajátkezőleg szijazza
bele a villamosszekébe és „Jó utazást!”
kiván nekik. Sacco és Vanzetti, a két
hirhadt anarchista mosolyogva közön-
te meg a hóhér bucsuszavait, Haupt-
mann Bruno, a Lindbergh-bébi gyilkosa
válaszolt is: „A viszontlátá—”. Többet
nem mondhatott, mert a Sing-Sing
gentlemanja lenyomta a kapcsolót és a
villanyáram átszaladt az elítelt testén.
Kitt Judit többszörös méreg-gyilkosnő
aggódva kérdezte a kivégzés előtti pi-
llanatokban: „Mondja uram, nagyon
csunya lesznek majd — utána?” Egyet-
lenegyszer fordult csak elő, hogy a vil-
lamosszekén üzemzavar állt be. Becker
gangsztervezért végezte ki Elliot elő-
je, Mr. Williams. Az áram először csak
megbénította az elíteltet s hét teljes
percbe tellett, amíg a hőrögve hányko-
lódó test összeroskadott. Ez alatt a hét
perc alatt Williams hóhér szénfekete
haja hófehérré változott. Beleöszült,
leköszönt s átadta hivatalát Elliotnak.

— **300 éves a „zaci.”** Kedves cikke-
ben számolnak be a párisi lapok a zá-
logház intézményének 300 éves fennál-
lásáról. 1637-ben történt ugyanis elő-
ször, hogy a könnyelmű és anyagiilag
megszorult párisi bohémek részére
olyan intézmény nyílt meg, ahol egyes
értéktárgyakra apróbb kölcsönöket fo-
lyósítottak. Az első „zaci” stilyorület
„Mont de Pieté”-nek, „zaci” kényesen
hegy”-ének nevezték el és már 300 év-
vel ezelőtt is — nagy népszerűségnek
örvendett. Az első zálogház igen szapo-
ra intézménynek bizonyult, mert csak-
hamar gombamódra nyíltak meg a köz-
hasznú zálogházak. Alig egy évtized le-
forgása alatt az egész világon elterjed-
tek és ma már annyira általánossá vál-
tak, hogy alig van ember, akinek ne lett
volna „kedves kapcsolata” ezekkel az
érdekes intézményekkel. Természetesen
azt, hogy a 300 év leforgása alatt mek-
kora forgalmat bonyolítottak le a zá-
logházak, a statisztika már hozzávető-
legesen sem tudja megállapítani. Any-
nyi biztos, hogy kevés olyan üzlet léte-
sült azóta a világon, amelyek annyira
látogatottak lennének, mint a közis-
mert „molymegóvó intézetek...”

— **Házasság, amelynél 100 év — nem
differencia.** Belgrádból jelentik: A
moszovoi kerületben fekvő Lipljan
községben Bahtjar Kojan 130 eszten-
dős aggyastján, akit a jugoszláv Zoro
agának hívnak, panvét Mary 30 éves,
Lincoln Milnsben lakó amerikai nőtől
házassági ajánlatot kapott. Az öreg ép-
pen fát vágott az erdőben, amikor 60
éves unokája átadta neki a levelet. Min-
den meglepődés nélkül a szomszédos
városba vezettette magát, hogy fény-
képet csináltasson és elküldje a távoli
szerelmesnek kiszemelt jegyese arc-
képét.

Feladós szerkesztő és lapfőigazgató:
MAYER ANTAL

Nyomatott a MAYER NYOMDA
kőforgó-gépén, Kolozsvár—Cluj.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cal.
Regele Ferdinand 66., balra.

Ünnekműködő távbeszélő száma: 20—81.

NAPTÁR: 1937. Augusztus 21. Szombat.
Kat.: Franciska. Prot.: Johanna.
Ort.: Sf. Ap. Tadeu. Izr.: 14 Elul
5697. Sabbath.

Jóestét!

FELHÁBORODÁS

— Uram, Ön már egy órája jön utánam. De ha azt hiszi, hogy én fogom magát megszólítani, akkor nagyon téved...

HUSÁG, ASSZONY A NEVED

— Hány éves bácsi? — érdeklődik az idegen a kis városka egyik aggasztójától.

— Százharoméves. Szóval Ön a város legöregebb polgára?

— Öszintén szólva — válaszol az öreg — a feleségem egy évvel idősebb mint én, — de nem szeretné, hogy a városban megtudják...

— **Ügyeletes gyógyszerárak:** Augusztus 14-én szombaton estétől aug. 20-ig a következő gyógyszárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Lukács Dénes utóda, Str. Memorandului, dr. Olariu, Str. Regina Maria, Minerva, Cal. Reg. Ferdinand, dr. Rusu Aurél, Str. Cipariu.

— **Időjárás:** A bukaresti időjárás-kutató-intézet jelentése: boruló irányzat erősödő légáramlás, felhő, eső jelleg várható. A hőmérséklet süllyed.

— **Dr. Lengyel Miklós** rendelőjét új szanatóriumába, Str. Gojdu 3. sz. alá helyezte.

— **A pénzügyminiszter** újjászervezésének hírére élénken vásárolják a Banca Marmorosch részvényeit és betétkönyveit. Bukarestből jelentik: Arra a hírre, hogy a Banca Marmorosch, Blank et Co pénzügyintézet újlag megkezdte tevékenységét és hatalmas tőkeérdeklődés bevonásával újjászervezik a pénzügyintézetet, a Banca Marmorosch részvényei iránt nagy érdeklődés és vásárlási kedv nyilvánul meg a fővárosi értéktőzsdén és a magánforgalomban is. Élénk keresletnek örvendenek a Banca Marmorosch régi betétkönyvei is, amelynek vásárlói abban reménykednek, hogy az újjászervezett pénzügyintézet — tevékenységének újból való megkezdése után — a kényszerűség során megállapított kvótánál lényegesen magasabb beváltási összeget fog fizetni a betétkönyvek tulajdonosainak.

— **A Kolozsvári Kisebbségi Újságírók** tordai mulatságát augusztus 22-én, vasárnap kedvezőtlen idő esetén is feltétlenül megtartják. Vasárnap délelőtt 10 órakor kezdődik az Uranus Sportegyesület kitűnő tekepályáján a nagyszabású tekeverseny, az Újságíró-nap bajnokságáért, amelyre Móricz Béla, a Tekész-Szövetség alelnöke ajánlott fel értékes tiszteletdíjat. A nagyszabású verseny Móricz Béla és Farkas Béla, az Uranus tekeegyesület elnökének szakavatott vezérése és ellenőrzése mellett fog lefolyni. A gyermekdelutánt 4 órai kezdettel valamint az esti műsoros táncmulatságot és ünnepélyt a tordai református kultúrház fedett helyiségében tartják meg.

Hosszasan tanácskozott Bárdossy magyar meghatalmazott miniszter Antonescu külügy- miniszterrel

Dobrestiben fontos nemzetiparasztpárti értekezlet lesz

(BUCURESTI.) Victor Antonescu külügyminiszter augusztus 25-én diszebedet ad Leland Harisson, az Egyesült Államok bukaresti meghatalmazott minisztere tiszteletére, aki többévi tevékenység után új diplomáciai beosztást kapott és rövidesen elhagyja Romániát.

A bukaresti magyar követ tárgyalásai

Victor Badulescu külügyminiszteri államtitkár tegnap hosszas kihallgatáson fogadta Bárdossy László Magyarország bukaresti meghatalmazott miniszterét. A meghatalmazott miniszter a külügyi államtitkárnál történt látogatása után hosszas tanácskozást folytatott le Antonescu külügyminiszterrel is. Bárdossy látogatása után a külügyminiszter Olaszország, Csehszlovákia és Németország bukaresti meghatalmazott minisztereit fogadta.

A pénzügyminiszter Jasiban (BUCURESTI.) Cancicov pénzügyminiszter közelebből látogatást tesz Jasiban, ahol felülvizsgálja a pénzügyi hatóságok tevékenységét.

Nemzeti parasztpárti tanácskozások Dobrestiben

(BUCURESTI.) Dobrestiben augusztus 22-én, vasárnap avatják fel az új görög-keleti templomot, amelynek felszentelési ünnepélyén megjelenik Miron Cristea metropolita is. Az avatási ünnepségeken a nemzeti parasztpárt képviselőitében dr. Lupu és Virgil Madgearu jelennek meg. A Dimineata azt írja, hogy a felavató ünnepséggel kapcsolatosan Dobrestiben beható tanácskozást fog tartani a nemzeti parasztpárt több vezető egyénisége, akik Mihailache pártelnökkel közösen újlag megvizsgálják a politikai helyzetet.

Opera Mozgó

Csütörtöktől premier:

Az álarcos lovag

a cow-boy filmek királya. Főszerepben

DICK FORAN és a csodaló

Jön: **A garconleány, Danielle Darrieux**

— **Fűszerkereskedők** figyelmébe. A Kereskedő Tanács a fűszer, csemege és szatócsereskedők tudomására hozza, hogy a cluji Kereskedelmi Alkalmazottak Szindikátusa, a szakmába tartozó kereskedők egy részének aláírása alapján a fűszer, csemege és szatócsereskedők munkaidéjének lerövidítése és új záróra megállapítása végett kért nyújtott be a munkaügyi felügyelőséghez és ez a kérdés tárgyalására megbízottak kiküldését kérte a Sfatutól. Hogy a tárgyaláson pontosan megállapított határozatot terjeszthessen elő a szakma részéről és a kiküldendő megbízottak megválasztása végett, vasárnap, augusztus 22-én, délelőtt 10 órakor, a Kereskedelmi Kamara disztermében (Calea Marechal Foch 51., II. em.) szakmai nagygyűlést tartunk, amelyre ezúton

hívjuk meg az összes fűszer- és szatócsereskedőket és nyomatékosan figyelmeztetjük, hogy tekintettel a kérdés életbevágó fontosságára, azon feltétlenül teljes számban jelenjenek meg.

— **Beiratás a református leányfőgimnáziumba.** A cluji-kolozsvári Református Leányfőgimnáziumban a beiratás augusztus 25-én kezdődik. Beiratkozhatik minden magyar anyanyelvű gyermek valláskülönbség nélkül. A javítóvizsgák ideje: szeptember 3—4. Az I. osztályra szóló felvételi vizsgák ideje: szeptember 2-án, az V. osztályra szóló felvételi vizsgák szeptember 6-án tartatnak meg. Az iskolai év ünnepélyes megnyitása szeptember 8-án délelőtt 11 órakor lesz. A tanítás szeptember 9-én reggel 8 órakor veszi kezdetét.

Reuter jelenti:

(BERLIN.) Németországban az országos statisztikai kimutatás szerint 2,848.000 gépkocsit tartanak nyilván.

(BUDAPEST.) A nemzetközi hadirokkant összejevetel résztvevői megkoszorúzták a hősök emlékművét, majd résztvettek a magyar főváros által rendezett diszebeden, hol a német és olasz delegációk vezetői szólaltak fel a béke és a lelki kiengesztelődés érdekében.

(BUDAPEST.) A fővárosi vezetősége a mai körmenetre való tekintettel rendkívül nagyszabású előkészületeket tett. Reggel nyolc óráig tart a körmenet útvonalán minden járműközlekedés szünetel. A város házai fel vannak lobbogva és 54 helyen nyilvános koncertet rendeznek. A menetben előreláthatólag több mint 500 ezer ember fog részt venni.

(GIBRALTÁR.) Karl ellentengernagy, a spanyol vizeken állomásozó német csatahajók parancsnoka Hitler koncel-lár megbízásából Harrington tenger-nagynak a brit közepetengeri flotta parancsnokának átnyújtotta a német vöröskereszt nagy keresztjét hálából a Deutschland matrőzaival szemben tanúsított emberbarát magatartásáért.

(LONDON.) Az egyszer már legett Cristal Palace épülete tegnap ismeret-

len okokból újra kigyulladt és most már teljesen elhamvadt. A hatóságok megindították a vizsgálatot.

(BERLIN.) A város alapításának emlékére rendezett ünnepségek keretében tegnap nagy virágkocsi felvonulás volt, melyen 350 kocs, több mint 400 autó és számtalan motorkerékpár, valamint kerékpár vett részt.

(BÉCS.) Kánya Kálmán magyar külügyminiszter az osztrák fővárosba érkezett. Látogatása magánjellegű.

(LITTORIO.) E hó 22-én nyitják meg a nemzetközi légi-találkozó kongresszusát, melyre 23 nemzet küldi el képviselőit.

(PRÁGA.) Az egyik csehszlovák repülőtéren egy katonai gép lezuhant és két bennülője szörnyen halt.

(TRIESTE.) Egy hajdusoboszlói magyar küldöttség tegnap megtekintette a Trieste környéki volt harctereket és koszorút helyezett az elesett magyar hősök sírjaira. A küldöttséget Trieste város hivatalosan fogadta.

(KALKUTTA.) Az árvízvezély egyre növekvőben van. A tartós esőzések következtében folyóvá nőttek a különben teljesen vízmentes patakmedrek is. A haldios áldozatok száma rendkívül mértékben emelkedik.

(2-ik oldali cikkünk folytatása.)

A hadgyakorlatokkal kapcsolatban sok szó esik a duce ma délutáni beszédéről, melyet az olaszokon kívül több európai leadó is közvetít. Gondoskodás történt arról, hogy a miniszterelnök szavait egész Olaszország hallhassa. Még a legkisebb olasz tanyán is hangszórókat szereltek fel és általános munkaszünetet rendeltek el a beszéd tartamára. Itália népe — írja a Popolo d'Italia — nagy izgalommal várja vezére szavait, de ez az érdeklődés messze Olaszországon kívül is általános. Barátaink és ellenségeink egyaránt meghallhatják, mit akarunk. Békét és pusztulást azokra, akik az emberi-séget a veszélybe sodorni akarják.

Az elmondandókkal szemben természetesen igen nagy a kíváncsiság. Minden vonalon megindult a találgatás. A Morning Post úgy véli, hogy a duce feltétlenül kitér az általános európai és keleti helyzeten kívül

az olasz-angol tárgyalásokra és bizonyos mértékben ismerteti elgondolásait a Chamberlain levelezéssel kapcsolatban.

Talán a legvalószínűbb a Stampa ezirányú jóslata, mely így hangzik: Mussolini minden bizonnyal megismétli a fasiszta párt ismert programját és felsorolja mindazokat a kapcsolatokat, melyek Itáliát a külföldhöz fűzik. Hangsúlyozza álláspontját a spanyol kérdéssel kapcsolatban és leszögezi elgondolásait a Népszövetség reformját illetően. Kitér a négyhatalmi egyezmény összehozásának lehetőségeire és ismételten meghívja a világ népeit a római egyezményre párhuzamos együttműködésre, melyre mindenki számára nyitva az út.

Elfogja oszlatni azt a tévhitet, mintha a London—Róma tárgyalások bármily csekély mértékben is gyengítenék a Berlin—Róma tengelyt és a mögötte sorakozó államok közötti viszonyt és bizonyára nem hagyja említés nélkül azt az óriási veszedelmet, ami a bolsevizmus térhódítása révén a nyugati államrendet veszélyeztet.

A Mussolini beszéddel, a hadgyakorlatok befejezésével és a szicíliai látogatással kapcsolatban Rómából jelentik, hogy a miniszterelnök tegnap reggel érkezett meg a fellobogózt, virágokkal és diszkapukkal teleszórt Palermóba, hol a lakosság leirhatatlan lelkesedéssel fogadta. Kocsija, melyen szállásra hajtattott, percekig mozdulni sem tudott az őt körülvéző tömegtől és az eléje szórt virágoktól. Este kivilágítás volt és nagy fáklyásmenet, mely több mint két órán át tartott.

Szent István napja

Kilenc évszázad pergett le az idő vég telenségében az „országépítő” élete és halála óta. Szent István, a magyarok első megkoronázott királya európai méretek szerint is nagy uralkodó volt. Naggyá tette világsemlélete és hatalmas államszervező készsége. A középkor fáklyafüstös századainak kellős közepén ő mondotta ezeket a szavakat: „Erős az a nép, amely barátságban és szeretetben meg tud férni más népekkel. Egy állam, amely csak egyetlen nemzetre támaszkodik, könnyen bajba sodródhat, de sziklaszilárd az az ország, amelynek határai között különböző népek testvéri szeretetben s egyazon akarattal biztosítják az állam nyugalmát és békéjét.” Azóta sok-sok emberöltő mulott el. De az első magyar király mélyértelmű szavai semmit sem veszítettek jelentőségükből. Sőt, ma talán aktuálisabbak, mint bármikor azelőtt. Ma, augusztus 20-án a világ minden táján élő magyarok kegyelettel emlékeznek meg a szenté avatott nagy királyról, aki országvezetői készségben messzire megelőzte a maga korát.

(BERLIN.) A nemzetközi orvosi továbbképző kongresszust tegnap nyitották meg a német fővárosban. A kongresszuson 34 nemzet képviselőitében 200 delegátus jelent meg.

(BERLIN.) A német pénzügyminiszterium rendeletére a deviza útján küldött ajándékok adómentesek.

Áttörték a japánok arcvonalát a kínai csapatok

Franco seregei elfoglalták Santander vízműveit

(SANGHAI.) A Rador jelentése szerint kínai forrásból a következő helyzetképet adták a Sanghai körül folyó harcokról:

Kínai repülőgéprej tegnap bombákat dobott le a Wusung mellett levő japán hadállásokra és Hongkeu, valamint Broadway keleti részére, ahol a leesett bombák számos helyen tüzet okoztak. Ma 10 órakor 16 repülőgépből álló japán repülőraj bombákat dobott le Csenju és Nanking környékére.

Az egyik bomba egy hadikórházra esett és megölte a kórház orvosát, valamint 2 sebesültvivő katonát. 11 óra 30 perckor a japánok Csiatej környékét bombázták, délután fél 5 órakor pedig 12 japán repülőgép bombákat dobott le Putungra. Este 9 órakor az egész frontszakaszon csendesség volt, kivéve Csapej környékét, ahonnan ritkán hallható volt ágyudörgés.

A kínai csapatok folytatják az előnyomulást dél felé és elérkeztek a Charf átjáróhoz, ahol

3 óra hosszat tartó küzdelmet folytattak le a japánokkal, akiknek

vonaltát Hongkeu és Jancsu között áttörték.

A kínai csapatoknak itt elért sikere hadászati szempontból nagyjelentőségű.

Ujabb japán erősítések (SANGHAI.) A Rador távirati iroda

Hősiesen harcolnak a kínaiak

(SANGHAI.) A kínai csapatok halált megvető bátorsággal és ellenállással védik állásaikat a hankau átjárónál. A kínai nagyvezérkar biztosra veszi, hogy a parancsnoksága alatt álló csapatok maradéktalanul teljesítik kötelességüket és ellenállásukon megtörik a japán csapatok egyre megújuló nagyjerejű támadása.

Az északi fronton a kínai csapatok nagyjelentőségű hadállásokat foglaltak el, amelyekből kiverték a japán védőcsapatokat.

Győzelmet jelentenek a spanyol feleknek

(BILBAO.) A nemzetiek kormánya azt jelenti, hogy a felkelő csapatok körül-

Reuter jelentés alapján arról számol be, hogy tegnap éjjel a japán csapatok meg erősítésére két cirkálón újabb gyalogság érkezett, amelyet a sanghaji japán konzulátus közelében éjjel ki is hajóztak.

Santander vízművei a felkelők kezén

(SALAMANCA.) A nemzeti kormány csapatok kezében levő rádióállomás jelentése szerint Santander közelében a navarrai hadosztály jelentős állásokat foglalt el Santa Olallánál és 150 hadifoglyot ejtett. Másik csapattest elérkezett a Santander városát vízzel ellátó vízművekhez és azokat elfoglalta.

Közveszélyes bűnöző a Jorga-uccai rablási kísérlet tette

Egész sereg súlyos deliktumot bizonyítottak rá Puskás mérnök támadójára

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Elsőnek tegnap beszámolt a „Jóestét!” arról a vakmerő rablómerényletről, amely tegnapelőtt este körülbelül 11 óra tájban történt a Jorga ucca 10. szám alatti házban Puskás János mérnök ellen. Miután a Treusan Petru nevű merénylet ártalmatlanná tették és előállították a központi rendőrségre, kihallgatása során eleinte azt állította, hogy az egyik cselédleányhoz ment be a házba. Továbbiakban azonban bevallotta, hogy

rablási szándékkal hatolt be az udvarba 9 órakor, a kapuzárás előtt és a lépcsőházban rejtőzött el, amíg 10 óra után beosont a mérnök lakásába.

Amint értesülünk: a veszedelmes gonosztevő

eltörte Puskás mérnök balkarját, úgy, hogy Puskás hosszú ideig orvosi kezelésre szorult.

A merénylet bűnlajstroma

A vizsgálat alkalmával megállapítás nyert, hogy Treusannak

egyik volt fegyvertársa adta a tipet aki biztatta: bátran próbálja meg a rablást Puskás mérnöknek, mert ott sok pénzt talál.

Treusan Petru, aki az aradmegyei Barsava községben született 1905-ben és az ottani román tanító fia,

már 15 éves korában tért bűnös utra.

Kiseb-nagyobb lopásokért az aradi nyomozó hatóságok lefűlelték és átadták a kiskoruak bíróságának.

Ismeretes, hogy július hónap egyik éjszakáján Felek községben

vakmerő rablótámadás történt, a falubeli Rusu Mária egyedülálló özvegyasszony ellen, akitől ismeretlen tettes 5000 lej rabolt el. Most azután kiderült, hogy Treusan Petru követte el Rusu Mária elleni rablómerényletet is.

Treusan egyébként 18-ára virradólag betört Metes Nistor Str. Bolivianu 6. sz. alatt lakó mérnök lakására is, ahonnan

15.000 lej értékű ruhaneműt vitt el.

Ma reggel a tüzetes nyomozás során, amelyet Marpozan bűnügyi kapitány irányítása mellett Nagy Gábor, Diosan és Pálfi kiváló nyomozók végeztek,

megtalálták a Metes mérnöktől ellopott holmikat Str. Cernauti 35. szám alatt a hírhedt Lebovics nevű betörő lakásán.

Lebovics jelenleg Bálinttal együtt a helybeli fogházban ül a Str. Căii Ferata 2. szám alatt elkövetett betörésért.

A házkutatás alkalmával Lebovics lakásán egy Baum Müller nevű rovt-

multu fiatalembert találtak, aki állítólag sugalmazta Treusannak, hogy Metes mérnöknek törjön be.

Treusan ezenkívül még egy rablómerénylettel is vádolva van, amelyet

a Válaszút és Szamosujvár közötti úton néhány héttel ezelőtt két szerkes ellen követett el.

Minthogy a veszedelmes betörő csak tárgyi bizonyítékok alapján hajlandó tudni, eddiges vallomást tenni, ebben az irányban a nyomozást tovább folytatják.

Ujabb letartóztatások

Végül ma délután egy órakor őrizetbe vették Baum Müller notórius tolvajt is aki csak néhány hete szabadult ki a helybeli börtönből, ahol Lebovicsal és Bálinttal közösen terveztek ki a múlt napokban elkövetett bűncselekményeket.

Kihallgatásuk befejezése után átadják őket az ügyésznek.

Riadókészültségbe helyezték Brazília egész haderejét

(RIO DE JANEIRO.) A Reuter jelentése szerint a hatóságok, amelyeket a napok óta megnyilvánuló jobboldali tüntetések elővigyázatossá tettek, igen nagyarányú politikai puccs-készülődésről rántották le a leplet. A terv szerint a mozgalomban résztvevők le akarták mondani a kormányt, az elnököt és céljuk elérésére kitűnően meg is szervezték rohamcsapataikat. A teljesen német mintára organizált forradalmi erők a támadást a kormányzat ellen e hó 25-én akarták megkezdni. A kormány, melynek rendőri közegei számos összeküvőt tartóztattak le, a hadvezetőséggel karöltve riadó-készültségbe helyezte az egész brazil haderet és megállapodást kötött a vasúti igazgatóságokkal az esetleges csapatszállításokra vonatkozólag is. Eszerint a nagyobb állomásokon mindenütt üres vonatszerel-

vényeket állítottak készenlétbe, hogy szükség esetén rendelkezni lehessen felletük. A legutóbbi jelentések szerint az ország egész területén helyreállott a nyugalom és zavargásokról sehonnasem érkezik híradás. A szervezkedés vezetőinek nevét a további nyomozás érdekében egyelőre titokban tartják.

Bucurestiben peres ügyekben, saját érdekében bizalommal forduljon ottani jogtanácsosunkhoz. Felbélyegzett választékok beküldése mellett összes megbízásokra válaszol és intézkedik illetékes megbízottunk. Cim: Administratia „Jóestét!” Bucuresti 2., Str. General Manu 22. in fund. — Ugyanitt lapunkra lehet előfizetni.

Tizenkét súlyos sebesültje van a pitestii vasúti összekötésnek

(PITESTI.) A pitestii állomáson a Curtea de Argesből jövő motoros-vonat összeütközött az állomáson veszteglő tehervonattal. A motoros vonat kocsijai kicsiklottak, amelyek összeütközés következtében az utasok egymásra estek. A karambolnak 12 súlyos áldozata van, akiket kórházba szállítottak. A legsúlyosabban sebesültek Eugenia Georghiu jassii asszony, aki eltörte jobb lábát és Dumitru Smarandescu silistrai lakos, akinek jobb karja tört el. Könnyebb sérüléseket szenvedett Musabescu lelkész Onescu és Gheorghiu lelkész, valamint Radescu csernovitzi hadnagy és Micu Alexandru brassói lakos. A CFR részéről rántották le a leplet. A terv szerencsétlenség okának megállapítására.

Egyre nagyobb méreteket ölt a lengyel gazdák sztrájkja

(VARSÓ.) A lengyel földművesek élelmiszerstrájkja egyre szélesebb körben terjed. A falusi termelők vonakodnak élelmiszereket szállítani a városi lakosság szükségleteinek kielégítésére. A termelők sztrájkja kiterjedt Lublin s Lodz környékére is. A hatóságok nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy a falusi lakosság ellenállását megtöriék és arra kényszerítsék őket, hogy az általuk kért túlzott árak helyet elfogadható és megfizethető áron bocsássák a nélkülözhetetlen élelmiszereket a városi lakosság rendelkezésére.

— Dr. Lupu beteg. A Dimineata jelentése szerint dr. Lupu, a nemzeti pártzárty egyik vezére megbetegedett légcsőhurutban és jelenleg Slanicul Moldova egyik szanatóriumában fekszik fiavérének, dr. Lupu orvosprofesszornak gyógykezelése mellett. A beteg hőmérséklete az éjjel 39.8 fok volt, ma reggelre azonban a láz 38.2 fokra csökkent és valamivel könnyebben érzi magát.

— Kézbesítették a német hatóságok a Times németországi tudósítójának a kiutasítási végzést. A DNB berlini jelentése szerint a belügyminisztérium részéről Ebbut-nek, a Times németországi tudósítójának kikézbesítették a végzést, amely szerint vasárnap, e hó 22-én el kell hagynia a birodalom területét.

— Meghalt Pekár Gyula. A péntekre virradó éjszaka folyamán meghalt Pekár Gyula, az ismert magyar író. Pekár aki a Petőfi-társaság elnöke volt 70 esztendővel. Néhány nap óta tüdőgyulladással kezelték, míg most szívgyöngeség vetett véget életének.

— Békés egyezséggel végződött a Schull-féle kendőgyár munkásainak bérmozgalma. Mgirtuk, hogy a kolozsvári Schull-féle kendőgyár munkásai bérmozgalmat kezdtek. A tárgyalások a munkügyi vezérfelügyelőségén folytak amelyen a gyár vezetősége és a munkások képviselői is résztvettek. A megbeszélések eredménnyel végződtek, amelyben a gyár igazgatósága 10—17 százalékos terjedő fizetésemelést adott a munkásoknak és ezenkívül egyévi tartamra kollektív szerződést írt alá. Az eredmény közel 150 munkást érdekel.

— Hazatértek Párisból a román front harcosok. Bukarestből jelentik: A román frontharcosok száztagú küldöttsége Serdaru vezetésével tegnap elhagyta a francia fővárost és ma visszaérkezett Bukarestbe. A román frontharcosok küldöttsége Párisban résztvevett a francia frontharcosok szövetsége rendezésében lefolyt nagyszabású ünnepségeken, amelyen számos üdvözlő beszéd hangzott el. A román frontharcosok hangzottak, hogy változatlanul fentartják baráti érzelmüket és szívesen kapcsolatot Franciaországgal és a világháború francia hőseivel.

CENZURAT.

Gyerünk szorakozni a MIRISZLAY BORÓZÓBA

a volt Tornavivoda mellett. Str. Masaryk No. 3.

Hosszuasziál borok termelői árban.

Tekepálya. — 2 fogásos vacsora 1 negyed liter borral 25 lei.